

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "KOVA"
Leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.
(Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
Prenumerata: Metams į visas dalis svieto\$2.00
Pusei metų\$1.00
Redaktorius K. Vidikas. Administratorius P. Kurkulis
"KOVA"
229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

KOVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA"
Published every Friday by
The Lithuanian Socialist Federation of America.
Yearly subscription: In all parts of the world \$2.00.
Advertising rates on application.
K. Vidikas, Editor. P. Kurkulis, Manager.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje. JUS NIEKO NEPRALAIMĖSIT, TIK RYZEJUS!
No. 29 PHILADELPHIA, Pa. 21 (Lietėpis (July) 1916 m. Metas XII
Second Class Matter May 17, 1914. Post Office at Philadelphia, Pa. TELEFONAS KEYSTONE, MAIN 29-58

MIRĖ J. STIRBIS

Brooklyn, N. Y. — Metodistų ligoninėj mirė J. Stirbis, vienas seniausiųjų LSS. narių, plačiai žinomas, kaip karikatūrų piešėjas socialistų laikraščiams.
Pereitą subatos naktį policija jį rado Prospect parke su persautu pilvu. Netoliese rado revolverį. Matyt, jis pats iššovė, nors ligoninėj aiškino, kad jis buvęs pašautas kovoj su kišenavagiais, kurie norėję jam kišenių iškratyti.
Pastaruoju laiku velionis buvo dideliame skurde; gyveno Great Neck'e, N. Y., ir bene streikavo.
Austrijos karalius Juozas labai serga.

WILSON DARBININKŲ VAIKŲ "DRAUGO" ROLĖJ.

Suvienytų Valstijų prezidentas Wilson'as atėjo į senatą laike įnešimo svarstymo delei mažamečių vaikų darbo apribavimo. Jis pasakė prakalbą prieš nežmonišką vaikų išnaudojimą dirbtuvėse ir laukuose. Jo kalba labiausia nepatiko pietų valstijų senatoriams, kur vaikų išnaudojimas medvilnės laukuose ir dirbtuvėse siekia augščiausio laipsnio.
Bet nereikia manyti, kad žmogus jautisai vercia Wilson'ą atšaukti šią įstatymą. Jis nėra nieko nesaus daręs. Bet dabar dekokratų partija į savo platformą įdėjo vaikų darbo apribavimo reikalavimą, norėdama rinkimuose prisizvejoti daugiau darbininkų balsų, — ir Wilson'as jau lošia darbininkų vaikų geradario rolę.
Tokį-pat punktą ir tokiu jau tikslu įdėjo į savo platformą ir republikonų partija.

AMERIKOS-MEXIKOS TAIKOS PROJEKTAS.

Washington. — Mexikos prezidentas Carranza atsuntė Suvienytų Valstijų prezidentui šitokią planą įvykinti nuolatinę taiką tarp Suvienytų Valstijų ir Mexikos: sudaryti taikos komisiją iš trijų Amerikos ir trijų Mexikos valdžios atstovų. Be ko kita, komisija turėtų išdirbti projektą saugojimui Amerikos sienos, kad Mexikos plėšikai negalėtų daugiau išiveržti Amerikon.
Prezidentas Wilsonas priėmęs prez. Carranzos pasiūlymą.

AMERIKOS PATRIOTAI NORĖJO NULINČIUOTI SOCIALISTĄ.

Iola, Kan. — 100 patriotų užpuolė socialistų agitatorių G. Ross'ą, kuris kalbėjo priešais karę su Mexika. Patriotai norėjo jį primušti ir išvežti iš miestelio. Bet d. Ross spėjo pasisaukti policiją, kuri jį išvadavo nuo fanatikų nagų. Policija apstojus d. Ross'ą, patriotai ėmė svaidyti akmenis į jį ir į policiją. Tik kada policija pradėjo šaudyti, tai patriotai išsikirstė.

DINAMITU ARDO TRAUKINĮ.

Altoona, Pa. — Viename Altoonos traukinyj įvyko trys dinamito eksplozijos. Vagonuose rado 87 dinamito kąsnelius.

ANGLIJA BOIKOTUOJA 56 AMERIKOS FIRMAS.

Amerikos valdžia rengia protestą prieš Anglijos valdžią už tųjų Amerikos pramonės firmų boikotavimą. Anglijos valdžia įdėjo į "juodąjį surašą" 56 Amerikos firmas, su kuriomis savoji piliečiams griežtai draudžia turėti bent kokio pramonės ir prekybos reikalų. Minimos firmos darandios biznio su Vokietijos šalininkais.

PRIIMTAS DIDELIS LAIVYNO BILIUS.

Washington. — Senatas priėmė laivyno bilių, kuriuo buvo reikalaujama, kad Amerika per trejus ateinančius metus pasistatytų 157 įvairius karo laivus. Kas metai busią statoma po keturis milžiniškus "super-dreadnought'us".

Nesiduokit suvedžiot!

Jau pradėję spausdinti šią numerį, mes gavome žinių, kad mūsų tautininkai (didysis diplomatas Karuza ir kompanija) labai "dideliais" sumanymais užimti "Lietuvai gaivinti". Po Philadelphiajį jau eina slapta agitacija.

Vaziuokit į Prancūziją amunicijos darbininkai!

Vaziuokit į Prancūziją amunicijos darbininkai! Amerikoje, nesibijokit nieko: Rusijos ambasadorius Paryžiuj Karuza davęs žodį, kad ir politikos prasiškaltėliai galį vaziuoti, — ne plaukas nuo jų galvos nenukrisiąs. Savo užveizdas galėsią turėti, savo bažnyčią pasistatyt, savo mokyklą — valdžia pinigų duosianti. Visur savo vėliavą galėsią vartot, kad visi žinotų, jog tai lietuviai... Lietuvos vardas reikia kelti, nes jo dabar nieks nežinąs. Tik reikia mažiausia penkių tukstančių lietuvių amunicijos darbininkų! Tuomet Prancūzijos valdžia duosianti pusę milijono frankų — Sandarai — Lietuvai gaivinti. Jos vardas iškilsiąs...

Toks Karuza misijos vaisius.

Kad tik tie socialistai nepatirtų ir viso reikalo nesugadintų! Musų vaikiški diplomatai laužo sau apie tai galvą ir slapta tinklus mezga, kaip daugiau žuvelių į juos sugaudyt. Patyrę apie tai, mes laikome savo pareigą pranešti visuomenei. Nesiduokit suvedžiot! Neklausykit vaikiškų pasakų. Lietuvius darbininkus nori į Prancūziją priviliot, kad Prancūzijos valdžia daugiau saviškių į kariuomenę galėtų pamilt. Ir niekur Prancūzijoje tiek nemoka ir nemokės, kaip Amerikoje. Ten baisiai suspausti dabar darbininkai, ir toks-jau likimas ir lietuvius ištikty. O kuomet jie pasipriešint norės, ir juos lengvai į kariuomenę galės pamint, kaip ima prancūzų darbininkus. Nesiduokit suvadžiot ir pažinkit tikrąjį musų tautininkų politikos veidą. Jie virsta Prancūzijos valdžios ir kapitalistų agentais... Apsisaugokit, darbininkai! Neįkliukit į slapta-taisomus jų tinklus! Pasirupinkit, kad šitas netikęs jų sumanymas mirty, da nē nepamatės dienos šviesos! Šalin tokius tautos gelbėtojus ir darbininkų mulkintojus!

Atšauksią Kariuomenę iš Mexikos

Washington. — Karo ministrų viršininkai sako, kad mėnesio busianti iš Mexikos partraukta atgal į Suvienytas Valstijas visa ten buvusi amerikonių kariuomenė.

PATRIOTAI NUODIJA SAVO KAREIVIUS.

Seria supuvusia mėsa ir žvėrių kaulai. Laikraščiai rašė, kad trys Amerikos kareiviai mirė Mexikoje nuo netikusios, senos, į skurdines ("kenus") sudėtos žuvies vėliavų rašė, kad nuo tos žuvies buvo sunkiai susirgę 43 kareiviai.

Dabar gaunama žinių, kad kareiviai serga ir nuo netikusios mėsos. Keletas dienų atgal buvo paguldyti į karo ligoninę 35 kareiviai, valgiusieji sudėtos šlekinės mėsos (corned beef). Apie tą mėsa štai kokį laiškimą duoda maisto specialistas dr. Alfr. W. McCann:

Mėsa tokia netikus, kad amerikonių kariuomenės vyriausybė, pirkdama jos iš vienos Chicago mėsos kompanijos, padarė kalavą, kad kompanija uždarų žodį "best" (geriausia). Tačiau buvo uždėtas ant jų blekinis. Ji sudaryta iš mėsos, kuri buvo iš Mexikos oru.

Trigubai lupa iš valdžios už mėsos atmatas.

Viena tokios mėsos blekinė pagaminti lėšuoja ne daugiau už 7 centus. Amerikos valdžia gi moka vienai jos blekinėi 21 centą. Vadinasi, kiekvienas mėsos kompanijos įdėtas centas gaubina du centų gryno pelno. Taikos laiku Amerikos armijai yra metams perkama panašios mėsos už \$5,250,000, iš ko kompanija turi \$3,500,000 gryno pelno. Kivirčams su Mexika prasiėjęs, armija dvigubai padidėjo tiek-pat padidėjo ir mėsos kompanijos pelnas. Taigi labai aišku, kodėl mėsos trustas agituoja už didelę nuolatinę armiją. Kompanijos, parupinančios armijai kitų dalykų, be abejonės, taip-pat brukta blogiausius daiktus ir už juos trigubai plėšias.

Suktybė pačioj vėliavoj.

Be kitų patriotingų įstaigų, dolerio patriotizmas yra įspainiojės net į pačios Jungtinių Valstijų vėliavos dryžus ir žvaigždes. "New York Call" mini dvejų vėliavos kompanijų vaidus delei tos "vėliavos skriaudimo". Senesnėji kompanija kaltina naująją, kad pastaroji "sutrumpino vėliavą, nupildama audimą; dirba vėliavas iš medvilnės ir vilnų mišinio, o parduoda, kaip grynų vilnų; į vadinamąsias gryvas sūka vėliavas mašo linų" etc. Kita ko butų sunku ir belaukti. Patriotizmo pobudis lieka vis tas-pat, ar tai butų kareiviai supuvusia mėsa nuodijama, ar tai butų krašto vėliava, laikuojama, ar kiti tolygūs būdai, kuri turimi būti teikiamai.

Kaip jie šelpia

Nauj. N 167 paduoda tokių žmonių pasakojimą: "Kietpusis, sako, į Petrapilio Draugija viena pabėgėlė iš Kaukazo gub., nėščia moteris ir su keturiu mažų vaikų. Jos vyras, pabėgęs iš Lietuvos, kažin-kur dingęs. Draugija tai pabėgėlei sumo 15 rub. trims mėnesiams. Suprantama, kad tų pinigų jai nepateko... Už ją prašyt eina pas Draugijos pirmininką-kun. Karkafį, Zemaite; eina paskui prašyt pati pabėgėlė — jokio rezultato. Daugiau kaip po 5 mėnesių tai vargšei su keturiu kūdikiu Draugija duoti atsako. Tuo tarpu draugijos kasa pasirodo studentas Ambrozius. Sako: "reikia man žiebtis šilto apsiausto. Ar negalėsite duoti kokią 50 rub." Ir žentui duoda ne tik 50 rub., bet 75 rub., kad jisai galėtų išsityt apsiaustą "kailio apyvelė". Ar tai nepatvirtina tai, kad mes iš pat karo pradžios sarakome apie šelpimą?"

KORTELES ĮVEDA.

Rusijos (Kazanių, Pskove, Vitebske) jau įvestos kortelės, panašiai kaip Prancūzijoje. Peterburge išpratinę cukrų pagal kortelių numerius, kuomet gaus mėsą, turimi būti teikiamai.

VILKŲ GOMURĖS.

Rusijos cukraus fabrikai turėjo 1914-15 metais 22 milijonų rub. gryno pelno (vidutiniškai gavo po 39 procentus, o kaimarie net po 96). Bet jiems to nepakanka ir jie gazdina valdžią streikuosią, jei ji neleisianti jiems lupt už cukrų, kiek tik turisi. Geležies kaminiai pabrangė 500 procentų (kur buvo 100, dabar 600), alebastras — 400 proc. kreida — 300, stogų geležis — 250, geležies balkiai — 150, plytos ir lentos — 100 pr. Bet ir to jiems da negana.

KLERIKALŲ PASIUNTINIŲ PRANEŠIMAS.

Bielskis ir kun. Bartuška, kuriems pasisekė truputį pamatyti Lietuvą, praneša apie ją abejotinių dalykų. Girdi, bažnyčiose vokiečiai elgiasi, kaip laukiniai, su kepurėmis stovį ir pypkė ruka — tai sena pasaka. Kiekvienam miestelyj įtaisę paleistuvybės namų, norint ir Vokietijoje uždrausta jie viešai laikyti. Kitos žinios gal ir teisingos: "Duonos svaras, sako, 16 kap., 3 pudai rugių — 11 rub., avalinės ir kerosino už jokus piničius negalima gauti, taip-pat ir drapanų. Cukraus svaras 50 kap., bet ir jo tik pusantro svaro mėnesiui teparduoda vienam žmogui. Žvakių svaras pusantro rub. Mėsos visai nėra. Pardavinėja padvėsusią kumelią po 50 kap. svaras... Ukininkams įvedė baudžiąvą — turi po dvi dieni eiti dvaruosna dirbti, o jei kuris susivėlina nors pusę valandos, tai ta diena jau nesiškaito". Iš visų pusių eina žinių, kad žmonių padėjimas ten labai sunkus, užtat reikėtų su pagalba skubintis; tik butinai pačių bažnyčių susiėlpimo pamatais turi būti teikiamai.

RUSAI PAĖMĖ 2 TURKŲ MIESTU

RUSAI PAĖMĖ BAIBURTA VOKIEČIAI ATSIIMA SAVO POZICIJAS.

Rusai atėmė iš turkų labai svarbią Baiburto tvirtumą. Rusams kliuvę 3,500 turkų belaisvių ir daug amunicijos. Kitas svarbus strategijos punktas, kurį rusai iš turkų atėmė, yra Mamachatuno miestas, ginantis kelią į Erziganą.

RUSAI PERVIJĖ VOKIEČIUS PER LIPĄ.

Oficialis rusų pranešimas sako, buk austrai-vokiečiai buvę skaudžiai sumušti ant Lipos upės kranto; rusai čia suėmė nelaisvėn apie 13,000 austrų ir 70 didelių kanuolių. Austrai ir vokiečiai persikėlė anapus Lipo. Visa jų vado gen. Linsingeno armija traukiantis atgal. Rusams jau esąs beveik atdaras kelias į Lvovą (Lembergą).

ANGLŲ LAIMĖJIMAI MENKI.

Oficialiu anglų pranešimu, jie užėmė dar vieną mylią vokiečių apkasų į žiemius nuo Owillers ir laimėję ilgoką galą Albert-Bapaume vieškelio. Kalmai Blache ir La Maisonville atgal prancūzai juoda atsiėmė.

VOKIEČIAI ATMUŠĄ VISŲ PRIEŠININKŲ UŽPUOLIMUS.

Vokiečių karo vyriausybė oficialiai praneša, kad visi paskiausiai francūzų užpuolimai ties Biaches, La Maisonette, Barleux ir Soyecourt buvę atmušti. Anglų žengimas pirmyn esąs sulaukytas ties Delville ir Longueval. Rusų užpuolimai ant vokiečių Lucko ir Rygos apylenkėse buvę vokiečių atmušti su dideliais rusams nuostoliais.

BARANOVIČIŲ MUŠIAI.

Apie Baranovičius siaučia audringa rusų kova su vokiečiais. Rusai išgrūdę vokiečius iš dviejų apkasų linijų, atėmė iš vokiečių Jakimavičių kaimą ir sugrūdę vokiečius į Cinno klampynę. Be 1,500 vokiečių belaisvių, rusai nutvėrę dar keturias didžiąsias kanuoles.

RUSAI SULAIKYTI ANT STOCHODO.

Rusus, kurie buvo keliose vietose perėję upę Stochod, austrai ir vokiečiai jau sulaukė ir kelisys buvo atgal per upę pervarę. Eina audringiausiai mušiai. Vokiečiai buvo užpuolę Stochodą, bet buvo atmušti. Besimušant su austrais vakarinėj Stripos upės pusėj, rusai suėmė 3200 jų į belaisvę. Vokiečiai pripažįsta, jog rusai abiem geležinkelio pusėm artinasi prie Kovelio. Bet, kaip vokiečiai sako, rusai, perėjusieji Stochodo upę, ties Sanovka buvę labai sumušti ir vokiečiai suėmė nelaisvėn 1,932 rusų kareiviu. Buczaco mušyį rusai suėmė 2000 austrų.

"NAUJOSIOS GADYNĖS" No. 2

"Naujosios Gdynės" N 2 jau išėjo. Šis numeris yra žymiai pagerintas. Agentai, atkreipkite dėmesį į jo platinimą. Kurie neužsisakę, galite dar ir dabar priduoti "orderius". Pasiūreėjimui siunčiame prisuntus už 15c stampų.

Taip, gyvuoja Socialistų Tarptautinė, kad ir ilgą laiką jos balsą buvo nustelbęs kantuolių griovimas. Pergreitai buvo nudžiugę įvairūs tarptautinių socialistų priešinkai, pergreitai juos palaidoję. Gyvenimas pasirodo stipresnis, negu įvairių darbininkų klesos priešinkų užgaidai, galingesnis, negu pasidavusių buržuazijos intakai social-patriotų šauksmai. Jis spiria socialistus atsikratyti nuo svaigulio dargi ten, kur jau kai kurie tikėjosi amžinai palaidoję tarptautinius socialistus. Tai verčia ir parlamentų atstovus pradėti kitaip kalbėti.

Paskutinės žinios iš Paryžiaus mums praneša, kad ir ten trys socialistai atstovai balsavo prieš pinigų davimą karui, prieš kreditus. Tai buvo cimmervaldiečiai: draugai Brizon, Raffendiužans ir Aleksandras Blan. D. Brizon perskaitė birželio 24 d. Prancūzijos atstovų rume jų vardu tokią deklaraciją:

"Po dviejų metų karo, kuris naikina Europą, leidžia jai kraują ir griauja, grąšina jai visišką išsiūlimu, kariaujančių kraštų valdžios reikalauja naujų milijardų ir žmonių, kad šitą vienį kitų naikinimosi karą tęsti galėtų. Tokio svarbaus balsavimo valandoj mūsų mintis nukreipta į santaiką, į tuos, kurie darbuojasi jai, suprastami, kad atlieka gražiausią savo pareigą, kuri stovi prieš žmonių, kreipiasi į vyriškus Vokietijos mažumos socialistus... (Įvairiuose pačiuose kairiuose suoluose aplovismentai. Įvairūs judėjimai).

Meieras. Tegyvuoja Lybknecht'as! (Šauksmas ir trukšmas)...

Brizon (tesia) ...kreipiasi į Vokietijos mažumos socialistus, kuriuose yra santaikos viltis kovoj su baisiausiu piktumu, kuris kuomet nors buvo ištikęs žmovo su imperija. Jie kovoja dėl neatidėtinų santaikos le aneksijų. Ir štai ką jie sako: "Šitam baisingam karė tarp dviejų galingų koalicijų, šitam sustingusiam dabar stovėjime vietoj, nežiurint į tai didėjančius, tai mažėjančius mūsų, jame nebus nė pergalėtojų, nė pergalėtojų. Arba teisingiau — vis bus krauju išsekę, sunaikinti, išsiūlpti. Ar laimėjimas bus laimėjimu, kuomet paaukotos geriausios kartos, kuomet desperacija visur viešpatauja? Ir jei, nelaimė, atsiras galvos netekusieji pergalėtojai ir pykčio graužiami pergalėtojai, karas kerštu, revanšu vedinas vėl atsinaujintų. Nes karas nėkuomet neužmušė karo. Tik tai viena priemonė yra busimiems karams užkirsti kelią — tai Vokietijoj ir kituose kraštuose socializmo pergalėjimas plėšriųjų klesų, valdžių ir valdovų". Vokietijos socialistai priduria: "Europos valdžios su jų slaptaja diplomatija ir jų grobiamais apėtais iššaukė karą. Jie tęsia jį, kad save apsaugojus. Tautos santaikos nori. Tai jie — tai valstiečiai, tai geriausieji civilizacijos darbininkai, kruvomis puola, kaip auka karo, kuris nėra jų karas, nes jo tikslas — tai nėra jų išnaudojančio tarptautinio feodalizmo sugriovimas". Ir tie didvyriški Vok. mažumos soc. gale sako: "Reikia priversti mūsų valdžia aiškiai pasakyti apie savo santaikos sąlygas. Reikia ji priversti, kad tuojau darytų santaiką be aneksijų. Darydami tai, mes žinome, kad ir kituose kraštuose atsiras socialistų ir geros valios žmonių tokiam pat veikimui prieš karą del santikos, del tautų laisvės. Garbystime žuvusius ir gelbėsime gyvuosius. Išgelbėsime darbo žmones socializmui. Išgelbėsime mi-

liardus, kad atgaivinus iš griuvusių santaiką, pagydzius ir įvykdnus socialių reformų. Išgelbėsime visa, kas da galima išgelbēt: žmonija turi atgyti su vilčia".

Tiems žmonėms: Aleksandras Blan, Raffendiužans ir aš nuo prancūzų tribunolos tiesiam savo brolišką ranką, įsitikinę, kad mes elgiamės, kaippo geri prancūzai ir socialistai.

Aleksandras Blan ir Raffendiužans šaukia: Labai gerai!

Brizon. Jie ir mes liekame tikri seniesiems tarptautinių socialistų kongresų nutarimams, kuriais, jei karas kiltų, nežiurint į viską, darbininkų klesos pareiga yra susitarti, kad kuogreičiausia jam galą padarius, kad galėtume padėti tiems žmonėms jų rusioj kovoj su karu, už santaiką be aneksijų, už neatidedamą karo pertraukimą (trukšmas), mes pranešame, kad jų žodžiai, kuriuos mes padavėme, yra ir mūsų žodžiai. Mes protestuojame prieš kalbą Nansi...

Ten kalbėjo Prancūzijos prezidentas apie reikalingumą priverst vokiečius priimt "talkininkų sąlygas". Pasakius tai d. Brizonui, kyla didžiausias trukšmas. Pirmininkas protestuoja prieš tos kalbos minėjimą ir prieš karo pertraukimo reikalavimą.

Aleksandras Blan. Mes pripažįstame, kad mūsų deklaracija turės daugiau pasisekimo tranšeose, negu čia. (Trukšmas).

Brizon. Mes nesutinkame ramiai žiūrēt, kaip krinta mūsų kareiviai, kad Rusijai Konstantinopolį davus... (Dideli protestai ir trukšmas).

Pirmininkas. Tokia kalba neleistina. Ji įžeis visų prancūzų širdis. (Trukšmingi aplovismentai). Jus neturėtumėt čia taip kalbėti, kuomet liejasi

Brizon. Mes gailimės blogai suvartotų, išmėtytų žmonių milijardų ir mes balsuojam prieš karo kreditus, už santaiką, už Prancūziją, už socializmą. (Ilgi šauksmai. Trukšmas).

Al. Blan ir Raffendiužans. Labai gerai! Labai gerai! Diuklo-Monteil. Aš konstatuoju, kad Prancūzijos atstovų rume atsirado tik trys socialistai, kurie pagyrė tuos žodžius.

Al. Blan. Yra daug kareivių, kurie taip pat, kaip ir mes, mano. (Trukšmas).

Tai paduoda valdžios "Journal Officiel". Paryžiaus "Echo de Paris" da priduria, kad d. Brizon pasakęs: "Mes manome, kad darbininkų klesa turi išsikisti, kad atsiekus tai (karo. pertraukimo ir santaikos).

Vokietijoj iškarto balsavo vienas d. Lybknecht'as prieš karo kreditus, paskui du, dabar jau 20. Prancūzijoj tas pats bus... Socialistų Tarptautinė vėl augstyn kelia savo galvą.

Telegramos praneša, kad Berlyne streikavę 55 tukstančiai amunicijos darbininkų, protestuodami prieš d. Lybknechto nuteisimą. Draugė Roza Liuksemburg, kuri pastaruoju laiku buvo išrinkta į Berlyno s.-d. komitetą, vėl esanti areštuota. Tai galimas daiktas, nes streikas galėjo įvykti tik Berlyno s.-d. komitetui pritarus.

Ispanijoj liepos 16 d. buvo apskelbtas visuotinas geležinkelų streikas. Šiurės geležinkelų streikas prasidėjo jau liepos 11 d. Jis išsiplatino ir įvairiose pramonijos šakose Barcelonoj, Madride, Valencijoj, Bilbao ir Oviedo. Asturijos kalnakasiai prisidėjo prie geležinkeliečių. Ispanijos uostuose streikuoją jurininkai. Katalonijoj streikuoją 25 tukstančiai audėjų. Streiką iššaukė bausis brangumas. Valdžia įvedė apgulimo metą

Šitame numeryje "laisvoje sa-kykloje" mes talpiname jau seniai atsiųstą mums straipsnį "Tautininkai ir mes", del kurio turime pasakyt porą žodžių. Jė autorius nori, kad mes permairytume savo taktiką. Taip, tikrai, jei būtų galima sutikti su autoriaus privadzėjimais, tai reiktų mums permairyti savo taktiką ir ne tik savo taktiką, o ir savo principus, kurie taip nepatinka straipsnio autoriui. Apskritai imant, kokie nors principai, principumas — tai jam bereikalingas balastas. Ot, reikia tik žiūrėti, kaip miniomis įtikus, kaip pritraukus jas prieš savęs. Užtat anaipol neužgaut, kas joms yra šventa, nelisk su savo išsvajotu internacionalumu, nes minios yra nacionalės... Tokios išvados reikia padaryti iš Fritzo straipsnio. Tikrai, toli mes neuiteume, tuo jo teikiamuoju keliu eidami! Tuomet mes turėtume neužgauti nė kunigų intakos žmonių miniose, nė bažnyčios, o juo labiau tikėjimo, nes tai yra daugeliui "šventa". Vienok ir Fritzas, turbūt, kovoją su tuo "šventumu", jei matojame tik žmonių temdinimo ir išnaudojimo įrankį, senovės prietarų liekanas, o ne šventenybę.

"Bet tautos meilė, patriotizmas — tai juk ne prietarai, ne išnaudojimo įrankis!" — atkirs jis mums. Jei taip tą klausimą statysi ir tokį atsakymą duosi, kaip tie didieji tėvynės mylėtojai, kurie mus tautos išgamomis vadina, tai pas juos, be abejonės, tas patriotizmas — išnaudojimo įrankis. Pasiziūrėkit tik, kaip su to patriotizmo pagalba jie sau kišenės kemsai, kaip su jo pagalba šaukia į vienybę visą tautą — išnaudotojus ir išnaudojamus, samdytojus ir samdininkus, kad tuo būdu lengviau būtų darbininkų...

...išsiūlimu, kurtė dabar labiausia šaukia apie "šventą" tautos ir tėvynės meilę, apie jos gynybą nuo priešininkų užpuolimo, — kas ištikrųjų rupi tiems ponams? Pakanka pastatyt šitas klausimas, kad būtų aiškus atsakymas. Ir ar Fritzas nemato, kad tie patriotai norėtų tą savo meilę įskiepyt ir darbininkams? Arba štai kuomet didieji, patentuoti tieji mūsų patriotai, nacional-liberalai ir klerikalai, kalba apie Lietuvos gavinimą, tveirai akcionierų bendroves ir įsiskarščiavę užsimersta net savo veidą paslėpt ir tiesiog šaukia, kad tai dideli, dideli pelnų jiems atnešią, — tai juk taip pat "šventoji tėvynės meilė"!

Bet gal autorius apie kitokią meilę mano? Jei taip, tai reiktų aiškiai tai pasakyt, o nedaryti mums bendrų priekaištų, kurie pritikyt kokiam tautininkui, o ne socialistui. Reiktų atskirti buržuazijos ir darbininkų tėvynės meilę — jo straipsnyje nė su žiburiu to skirtumo nežiūrėsi. Jis, kaip ir tautininkai, apie tautą kalba, o ne apie tautos klesas. Delto jis ir mano, kad galimas esąs bendras veikimas su tautininkais, o juo labiau su p. Šliupu. Jis negali dovanoti, kam Šliupo rezoliucija buvo Brooklyne atmesta, kam mes kovojame su tautininkų veikimu Lietuvos laisvės igijimui...

Delto kovojame ir su Šliupu, ir su visais nacional-liberalais, kad mūsų keliai Lietuvos laisvei įgyti visai kitokie, negu jų keliai, kad kitokia dargi jos laisvės mums rupi, kaip ir kitokia laisvė rupi čia, Amerikoj. Manome, kad mūsų draugai ir skaitytojai jau taip pat supranta tai ir anaipol nepravardzuoja mūsų del to išgamomis. Tai daro tiktai tie, kuriems rupi darbininkų akys mulinti. Ir neįjau del to mes turėtume mainyt sa-

vo principus ir taktiką? Liudna būtų, jei tikrai Fritzo balsas — būtų socialistų darbininkų minios balsas. Tai reiktų, kad jie patys laidoja klesinę savo politiką ir internacionalumą, kaip palaidojo jį tie vokiečių, belgų ir prancūzų social-patriotai, kuriais taip gėrisi autorius. Jis nemato arba nenori matyti, kokių bausių pasekmių atnešėtin tas social-patriotizmas, kuri jie pasisavino nuo buržuazijos klesų. Liudna būtų, jei mes neturėtume pakankamai ženklų, kad tas buržuazinis patriotizmas jau atgyvena darbininkų miniose savo dienas. Jei to nebūtų, tuomet amžinai būtų palaidoti mūsų idealai. Ne tautinij socializmą mes turime skleist tarp darbininkų minijų, o tarptautinį.

Autorius apsirinka sakydamas, jog tik ilgmetinės politikos ir ekonomijos studijos vedančios mus prie internacionalizmo, o darbininkų minios esančios nacionalės. Tai netiesia. Pirmiausia kasdieninis gyvenimas, kasdieninis išnaudojimas fabrikuose, kasyklose ir visur, kur godusis kapitalas nedaro skirtumo tarp tautų, kasdieninė kova su savo išnaudotojais, kasdieniniai bendri visų tautų ir tikybų darbininkų reikalai, bendri klesos reikalai — tai kas skiepija į jų širdis ir smagenis internacionalizmo obalsius. Toliau eisime. Paimsime politikos kovą — ar čia taip pat ne bendri įvairių tautų darbininkų reikalai? Ar ne vienodi jiems reikalingi įstatymai? Ar ne vienodos laisvės? Dargi tautos laisvė, autonomija! Juk reikia, kad tuose žodžiuose būtų tam tikras turinys. O mes žinome, kad toj pačioj tautoj kas vieniems yra gera, tas kitiems peilis, kas vieniems laisvė, kitiems pėisvė. Ir čia pas įvairių tautų...

Socialistai reikalauja, kad visi išdirbimo įrankiai, darbo pajėgų tvarkymas, dirbinių padalinimas ir visi kiti svarbieji visuomenės gyvenimo, tvarkos, mokslo ir kiti dalykai pereitų į pačios visuomenės rankas. Tu liems išrodo, kad socialistai reikalauja perdau ir jog esą kitokių kelių, kuriais darbininkų klesa galinti likti patenkinta ir kapitalistai su jų tvarka pasilikti. Vieni mokina kapitalistus but žmoniškesniais link darbininkų: mokēt jiems didesnių algų, duot trumpesnių darbo valandų, mandagiai su jais apšieit ir tt. — ir tuomet galėsias pasilikti kapitalizmas, prie kurio busių ir kapitalistams gerai ir darbininkams nebloga. Ar gali iš to kas išeiti? Paziurėsime.

Vienas kapitalistas veda varžytines su kitu, vienas piniginis trustas tyko praryt kitą. Kada vienas kapitalistas moka dideles algas, duoda trumpų darbo valandų ir kitų privilegijų, tuomet kitas gali įsitaisyti tokių-pat daktų dirbimą, gaut darbininkų už mažas algas, verst juos dirbt ilgas valandas ir jis tokiu budu galės parduot dirbinius pigiau, negu pirmasis. Tokį-pat tavorą už pigiau visi pirkėjai ims ir mūsų geradarys kapitalistas turės subankrutyt. Laiks nuo laiko atsiranda tokių geradaryų kapitalistų, bet jie ilgai negyvuoja su savo dirbimu, arba priversti yra įvest ilgas darbo valandas už mažas algas. Jeigu visas išdirbimas būtų vieno žmogaus ar trusto rankose ir niekas neturėtų teisės steigt tokių-pat dirbimo šakų, tuomet būtų kas kita: tuomet, jei tas žmogus būtų malonus, jis duotų mums labai geros progos uždirbt ir gyvent, o jei kada sudarytų galėtų visus badu išmarrinti. Esant gi daugeliui kapitalistų ir trustų, jie vienas kitą privertis mimumi būdų mokēt darbininkams mažas algas, verst juos dirbt ilgas valandas ir išnaudot, kiek tik yra galima. Tu neišnaudosi, ir tavo dirbinių padarymas atsieit tau brangiau, jie išstums tave iš rinkos su savo pigiais ir taip-pat gerais dirbiniais. Taigi kvaila yra prašyt kapitalistų malonės ir pasitikēt, kad ji bent kada galėtų įvykti.

Jūs klausiate, iš kur kiti trustai bei kapitalistai gaus pigių darbininkų, sutinkančių bile kokiomis išlygomis dirbt. Gailėtingasis kapitalistas jų visų nenusamdys ir bedarbių skaitlius šioj tvarkoj visuomet rasis. Net ir gailėtingasis turės daugelį jų išspirt laukan, jeigu tik jo dirbimas bus vedamas, kad padarius nors kokio pelno. Kas gi tas pelnas? Juk tai darbininkų negavimas pilnai to, ką jis uždirbo. Jo darbo dalis vistiek liksis pas kapitalistą, — vadinais, jis už savo algą negalės nupirkti visko to, ką padarė. Jeigu galėtų, tuomet darbininkai turėtų tiek pinigų, kad išpirtų viską, ką tik padaro, ir kapitalistams neliktų jokio pelno, net gyvent nebebutų iš ko. Ar manote, kad atsiras tokių kapitalistų, kurie be jokio tikslo, be jokio pelno vestų dirbimą? Jeigu ne, t. y. jeigu jie turi pelnyt, tuomet darbininkas negauna tiek pinigų už savo darbą, kad galėtų už juos nusipirkti viską, ką jis padarė. Jo darbo dalis produktų pavidale, arba kokiam kitame pavidale pasilieka

tautų socialistais, nesirupiname klesinės savo pozicijos pabrėzimu įvairiose įstaigose, negalvojame apie bendrų tarptautinių darbininkų ar socialistų namų statymą. Žodžiu, mes matome trukumų kaip tik ten, kur Fritzas matytų nuopelnų. Delto, ir taisytna randame visai neten, kur jis rodo. Draugai "iš minios" atsiliepkite, kauri pozicija jums išrodo teisingesnė.

Matote, kad atskiri kapitalistai ir trustai negali but gailėtingi darbininkams, jei jie nepilgiau gyvuot. Tas stato darbininkus į skurdą, ligas, nupuolimą. Nedarbas neišvengiamas prie kapitalizmo. Karai taip pat. Šitie visi biaurūs dalykai ir da daugelis kitų negali buti jeikiu budu prašalinti, kol visuomenė nepaims dirbimo į savo rankas, — kol neįvyks socializmas. Aišku todėl, kam socialistai stato tokį griežtą reikalavimą: jie žino, kad visokiais pagerinimais nebus prašalinti dieji biaurumai.

Žilių Antanas.

Amerikos alkani žmonės

Nežiurint į tuos "geruosius" tautos, kokie dabar yra Jungtinių Valstijose, nežiurint to, kad darbininkų visur reikalauja, vienok Amerikos darbininkų nebutų iš ko gero statistikos žinios parodo, kad pusė darbininkų šeimynų negali nusipirkti pakankamai maisto ir kitų gyvenimo reikalingų dalykų. Štai ką sako valdžios sveikatos pranešimas N 76-tam: "Duot jau padaryti 4,700,000 amžinių ligonių dešimčiai metų. Atsakyti šiuo būdu, kad būtų išvengta, reikalinga ne mažiau kaip \$800 per metus pajamų vienai šeimynai, kad galėtų nusipirkti pakankamai maisto ir kitų gyvenimo reikmenų. O dabar, kuomet vienas ketvirtadalis darbininkų gavo algos apie \$10 į savaitę, apie du trečdaliu žmonių gauna po \$15, tikta viena dešimtdalis gauna \$20, vaikai ir moters visiškai mažai teauga, šeima per metus vos \$300 ar \$400. Apie trečdalis šeimynų šalis užvynų turi \$500 per metus; apie daryt? Vaisė šeimynų turi \$750. Taigi rba užmūšius šitos šeimynos turi nedatektaria neleidžia apie \$50, o ką jau bekalisai arba įleisti apie antrąją šeimynų pu-ezėjas brangė, kurių pajamos išneša vos jam neliks \$300, \$400, \$500! O kur da juos parduos? Doji nedarbo diena, kuri nuolalyj. Izevėtos grauzia ir grauzia žmogų. Vargšai da is tos taip mažytės algos bando sutauptinti šimtelį, kravinu karitą, nedarbo metui. Štai tokiu būdu žmogaus kunas, negavęs pakankamai maisto, silpnėja, pamazū nyksta. O tas da neišpasakytas didmesčių šeimynų susigrudimas, tai yra tikras ligų perėtojas.

Visioki valdžios paskirti komisionieriai verkia drauge su valdžiomis krokodiliaus ašaromis, kad didesnė pusė šalies gyventojų nesveiki, kad netinkamai jau ginti šios šalies kapitalistų reikalus — tarnauti kariuomenė, kad silpnamačiai, kad silpnapročiai ir kitų kuno dalių trukumų turi. O kada darbininkai susiremia su kapitalistais dėl daugiau maisto, tąsų tos valdžios, kapitalistų klesai tarnaudamos, skubiai bėga jiems į pagalbą ir sukuria darbininkus.

Dabartiniai įstatymai visur tik vienpusiškai tarnauja turčių klesai, suteikia jai liuosybės traukti pelnų net kriviniiausiu būdu, o darbo žmones taip suvaržė, kad nē pasijudinti jie nebegali. Nežiurint to, daugelis darbininkų, net organizuoti unijistai, kaip Amerikos Darbo Federacija, taip ir I. W. W., abeji da nesupranta, kas duoda tiek galybės kapitalistų klesai, nesupranta politiškios kovos reikalingumo. O kada mėgina streikuoti, tankiai buna politiškios iegos sukurūti. Visokių naujų varžančių darbininkų įstatymų leidžia. Todėl abiejų skyrių unijistai, lėtieji ir revoliuciniai, taip-pat ir socialistai, artinkime savo legas ir muškime savo priešininkus streikais ir politikos kova, pažinkime tas pozicijas, kame randasi priešininkų legas, ir atakuokime jas. J. Jukelis.

LAISVOJI SAKYKLA Mažasis Romanas

V. KAPSUKAS.

TAUTININKAI IR MES.

Be redakcinių pastabų ir kvirvė iš pusės griežtųjų "principialistų", retai kada tenka patėmyti žodį "iš minios" apie mūsų dabartinius santykius su tautininkais ir apie tokio dalykų stovio pasekmes. Todėl laibus leista man išreikšti keletą minčių tuo klausimu.

Pradedant nuo Brooklyno seimo, mūsų santykiai ir "draugiškumas" su tautininkais pušėtinai pablogėjo. Kiek teko patirti nuo prasiblaivėjusių tautininkų, tai po to jų politiškam Amerikos lietuvių gyvenime sumušimo, panašaus į Napoleono sumušimą ties Waterloo, jie negali dovanoti mums už tai, kad mes nepriėmėm dr. Šliupo rezoliucijos apie tautų ir rasinę laisvę ir apie pageidavimą "Lietuviškai-Latviškos Respublikos".

Kokių tikslu reikėjo užsivarinėti socialistų vadovams tame seime, kad tą visai nekaltą ir mūsų principams nepriešingą rezoliuciją atmeti ir tuomi prisidirti sau labai daug priešininkų, aš kol kas dar niekada negalėju išsiaiškinti.

Vienas dalykas, vienok, man yra aiškus, kad, jei kas pasakomums, jog mes, lietuviai socialistai, galėtume būti nuosakesni, elgtis protingiau ir įgyti didesnio populiarumo, jei permąnytume savo taktiką, — mums už tai nėra ko pykti.

Savo griežtu principialumu, savo nepermdalaujamu ir nusišildžiamu internacionalumu, mes pasidarėme labai nepopuliarus lietuvių miniose ir tokiu būdu mes, taip sakant, "sudeginame tiltus užpakalyje", tiltus, kurie riša mus su plačiąja liaudžia.

Reikia atminti, jog patriotizmas (ne sovietizmas) bet turo savo gimtinio krašto, savo protėvių, savo žmonių, savo kalbos (meilę) yra prigimtas. Netekti jo ir aršiausi iš mūsų tarpo kosmopolitai turi varu išrauti jį iš savęs. Didžiosios žmonių minios juo labiau turi savo širdyje tą jausmą, kurį mes žinome kaip patriotizmą. Neliosui nuo to yra ir socialistai, ir prieš tikrenybę nereikia mums kovoti. Pasiziūrėjus į vokiečių, belgų ir francūzų socialistus, mes turime pasakyti, jog jie yra savo tautos mylėtojai ir nuoširdžiai veikia, kaippo tokie. Savo tokiu darbu, yra aišku, jie igijo miniose dar didesnio pasitikėjimo, užuojautos, nes žmonės mato, jog jų pulsas plaka bendrai su liaudies pulsu.

Pas mus, lietuvius, vienok, to nevisada yra. Mes rodome liaudžiai tolimus, jai iš, sykio nesuprantamus, kiltus busimos tvarkos, naujosios žmonijos idealus ir, darydami tai, labai tankiai užgauname jų tautinius jausmus. Paprastai mes teikiame liaudžiai išvadas, prie kurių ilgmetinės politikos ir ekonomijos studijos (mokinimasi) mus privėdė, ir, minžiodami tai, kas jai yra šventa, norime, kad ji suprastų mus. Toks pasielgimas, kaip atmetimas nors ir tos Šliupo rezoliucijos, griežtai pažuokimas politikinio aktyvumo atgavimui laisvės Lietuvai, stoka intereso ir darbo tai laisvė — visa tai suerzina minias, padaro mus jų akyse, kaip kokiais ne žemės gyventojais, ir paskui prie tų sukirsčių minių yra sunku, net negalima prieiti, nes staciai drebia į akis — "jus išgamos".

Internacionalizmas, tautų brolija — yra mūsų viltis, tai ateities surėdymas, kokį mes stengiamės įgyvendinti. Bet savo tautos laisvę ir palaima yra fundamentas reikalavimų, kol galima laukti broliškai sugyvenančių pasaulės tautų — internacionalizmo. Socializmo tikslas nėra padaryti visas tautas viena tautu, asimiliuoti, "sugyventi" visas į vieną, bet išstovėti atskiras tautas, kurios su ateities broliškų tautų šeimynomis, koks tai "nelegalumas", je socialistas yra savos tautos mylėtojas?

Tiesa, ne su visais žmonėmis, kurie dabar dirba "ant tautininkų", mes norėtume draugauti. Mes laikytume tai už patėminimą nors ką bendra tuos, kurie kuriais iš vadinamųjų tautininkų; bet vien tai, kad "laulu bulvėse", nereikia, kad mums bulvės yra koks tai atstumas, nereikalingas daiktas.

Mes turime įgyti mintį užuojautą, mes turime būti žmonių mylimi, laikomi už draugus, jei mes tikimės padaryti didesnių žingsnių prie savo galutinio tikslo. Berekalo tydami tai, kas jiems yra šventa, ir — čia aš noriu atkreipti atidžią daugelio iš musikių priadžių — praleidami laiką tuos pu susirinkimuose baisesiai piniams kivirčams, besidomimams, asmeniškumams, — mes minių nesuorganizuosime, mes liaudies nē prie savo idėjų, nē prie Sąjungos nepatrauksime.

Nesutikimai kuopoje, patėnės už "honora" kai-kurios mūsų kolonijose priejo jau pto, jog kalbėtojai neišdrįsta kvestu naujų narių prie kuopos, nē vienas blaivus, prakūnus draugas atsiskalo prigulėti dėl užesmų kudikiškumų, nuo kurių mes nėsame liūsai.

Jei LSS. šiandien netur 10-000 narių, tai nėra kaltas ties kitas, kaip mes patys. Galia, nesmagu — bet raudojimas negelbės!

Todėl pasitaisykime atėtyje.

PASTABOS

P. Karužos misija iš didelio politikos akto pavirto vien tik žinių rinkimu apie nukentėjusią Lietuvą. Taip pats Širvydas sako. Kazin ar ir iš Yčo nisisijos tiek teišėjo? Na, tai ką bent surinks Anglijoj, Šveicarijoj ir Švedijoj žinių apie Lietuvą. Italiją, sako, valdžia nleidus važiuot, tai ir liko pantapis nepabučiuotas. Lauksime, tą toliau pagiedos tie ponai apie savo misijas.

Popiezius žadėjęs Yčui paskirti visose bažnyčiose "letuvių dieną" — lietuviams ukoms rinkti. Tik ar tai nebu toks jau burbulas, kaip deimties tukstančių frankų paaujojimas per Yčą ir Rockefellerio Komiteto atka per Gabrij? Oi kiek tų burbulų jau išputė mus klerikalai su nacional-liberaais!

Kas suskaitys, kelint: "visuotinė" suvaziavimą šaulia mūsų klerikalai ir nacional-liberalai Švedijoj, Danijoj ir Anglijoj?

Sako, Karuža ir nacional-liberalų Sandara naują misiją gavus — siųsti į Prancūziją lietuvių darbininkų amuzicijos dirbti. Tuomet jau tik Lietuva busianti laisva: Prancūzija viską padarysianti... O iš patarčiau tiesiog vyčių pulkus ten pasiųsti. Ką jie, kipšai, nina tėvynės gelbėti! Karužą miniuojų jų vyriausiu generolu, Račkų adjutantu, Salčių — labo tik feldfėbeliu", Riška (demokratų dvasios dabotojų) nā tēva Fabijoną kapelonu. Tu nusipirkti sau laivą "Lietuvą" na ir tegul važiuoja Lietuos garbės kelti. Prancūzija turai tuomet Lietuvą "atbudavos", bažnyčias atnaujūs, jei noris, largi Gabrij ir Lietuos karalus pakels. Ar ne puiki ateitis? Ku-ku.

Tai buvo mažiukas, laibutis vaiko veidu darbininkas, apvilktas nusitrynusia rudine ir tokioje jau kelinėmis ir kepure, sukaustytomis rečiais kojomis ir rankomis, kaip koks didžiausias aktadarys. Jau seniai jis prie jų priprato. Diegą, naktį juos valkiodamas, pamylėjo, kaip šuo, savo lenciugą. Turi ločną muziką, tik skambinti uždrausta. Ar kameroj busi, ar kur eisi, nepailsi — aniolas sargas nuolat šaukia:

— Tyliau! Nečerskink retžiais!.. Į karcerį užsimanė!

Kalinys truputį išsizerges eina; viena ranka laiko šikną, kuri nuo retžių prie diržo eina ir truputį veržia juos, kad grandės viena į kitą nesirintų ir nesidaužytų. Kapų tyla turi viešpatuoti lam akmeniniam grabe, kad aniolai sargai galėtų girdėt kiekvieną nepaprastą savo bandos žingsnį, kad nuo piktų pagundų ją apsaugojus.

Nebe pirmą dieną jau Romanas sėdi. Žino visus dvidešimtojo šimtmečio pragaro įstatus. Ant savo kailio ne kartą pajuto piktųjų aniolų geležinius nagus — moka jis jų saugotis. Kaip ir didžiuliam kaliniui, kurie turi daug metų sėdėt, Romanas svajonėmis gyvena. Baisu pagalvot, kad tokių pilkų, vienodų, kaip tos kalėjimo sienos, skausmo ir nužeminimo pilnų, ilgų, ilgų dienų da bus šimtai, tukstančiai. Jis šalin varo nuo savęs įkiras mintis, kurios, apipynusios smagenis, nebeduoda ramumo nē dieną, nē naktį. Jis kaip-nors įvairina savo gyvenimą. Prašėsi, kad leistų dirbt, —neleido; prašėsi, kad leistų į bendrąsias kameras, —taip-pat neleido: įtariamas esąs...

Maziukėj kameroj laikė kartu su jo draugu Jonu. Kartu jiedu sėdėjo da savo krašte, Lenkijoj, kartu atvarė į šaltąjį Rusijos užkampį, kartu jau dabar pora metų, kaip sėdi. Iškarto buvo pasodinę skyrium, greta vienas kito. Bet už nemokėjimą per sieną susikalbėt abudu pakliuvo į karcerį, o išten į vieną kamera, ir taip jiedu sėdi. Per dienų dienas skaito, mokinasi. Pusėtinai pramoko rusų kalbos, susipažino su rusų ir kitų šalių dailiaja literatūra, išmoko aritmetikos... Kam tai bus jiems reikalinga, to klausimo jie sau nesistatė. O jei kartais netyčia jis iškildavo, greitai atstumdavo jį sakydami:

—Vistik ilgai taip negalės būti!

Gyveno jiedu, kaip geriausiu draugu. Ką vienas turėjo, tas ir kitam priklausė. Svajonėmis ir atminimais margino savo pilką gyvenimą. Vaziavimas kietomis jį puosė. Jonas buvo maziukas, Romanas — trijų amatų žinovas, miesto darbininkas. Abiejų širdys jau buvo sužeistos skaisčios, nekaltos meilės, ir jų pasakojimams, atminimams nebuvo galo. Viskas, kas ten, už tų storųjų kalėjimo sienų buvo, jiems, išskaiti saulė, žibėjo ir barstė savo auksinius spindulius. Jie žinojo, kas tai yra vargas, žinojo, kas tai yra darbas del juodos duonos kėsnio nuo ryto iki nakties, vienok ir tas vargas, ir tas darbas jiems dabar gėlėmis išpuostas rodėsi.

Tankiai svajodavo, kaip jie, išėję laisvėn, įsitaitys, kaip puikiai gyvės, tarnaus visuomenei, dirbs. Savo minčių lakunių sparnais jie aplėkdavo visą žemės kamuolį ir begatavi jį buvo apkabinoti ir prispausti prie savo nuvargusios krutinės... Vienok nusizėmint ir susimylėjimo prašyt, bučiuot savo budeliui ranką,—ne, tą mintį su pasibiaurėjimu jiedu atmetė.

Toli nuo gimtojo krašto sėdi. Romanas jokios žinios nuo saviškių nebegana. Jis buvo jų penėtojas. Visi broliai ir sesers — jaunesni, motina —našlė. Jis buvo visų jų mylimas ir jis juos mylėjo. Kas su jais dabar darosi, jis nežino. Paskutinė žinia, kurią turėjo, buvo labai liudna: motina susirgus, ar tik ne džiuvo; maziėji baisesai skurstą. Kad bent paugusi sesuo į kokias kilpas neįlystų! Jis pažįsta tas baisesias kilpas, neturto primazgytas. Kad bent laišką parašytų! Kad nors kokią žinią gautų, nors porą žodžių! Kaip jį jam dabar brangus butų!

Ausis pastatęs, Romanas klausosi, kuomet laiškus dalina,—bene ir jį pašauks. Ausis praklausė, duris prarymojo belaukdamas, bet veltui: jau daugiau, kaip metai, jokio laiško nebegana. Nē pats nebegali duoti apie save žinios: nebeturi už ką nē laiško parašyt, o nuo draugo paimti nevalia. Nebeturi nē kam rašyt: nuo saviškių vistiek jokio gando nebesulaukia, o kitiems—negalima; pagalios, visi jau užmiršo jį. Jo mylimoji Marytė už kito ištekėjo...

O buvo laikai, kuomet visas miestas, dargi visa šalis apie jį ir jo draugus kalbėjo, į padanges kėlė jų didvyriškumą. Jie nesibijojo savo galvos statyt del visuomenės labo. Buvo pasmerktį myriop ir mirties pabauda pakeista amžina katorga. O, tuomet nieko jam netruko! Jo mylimoji pasiketinusī buvo kartu keliaut... O dabar... dabar nebe tie laikai. Tamsi naktis visur nusileido ant žemės ir sukaustė visus prakilnesnius troškumus. Dabar ne vienas buvusis garbintojas su paniekinimu mini jų vardą. Dabar, vietoj ištiest pagalbos ranką, veikia koja paspirs...

Vienok Romanas nerugėjo, nesigailėjo, ką padaręs. Jo sąžinė buvo rami. Kad tik taip ma-

ža teko padaryti! O, dabar išėjęs jau nepalyginamai daugiau atliksias: daugiau patyrimo ir daugiau supratimo turis.

Jis visuomet linksmas, malonus. Ant išblyksusio smulkučio jo veido visuomet švelniai šypsosi dvi gilios mėlynos akys. Išėjęs penkiolikai minucių pasivaikščiout ir susitkęs su kitais draugais, jis duoda kumščia į krutinę ir sako:

—Nors kunas menkas, bet tvirtas. Sveikas, kaip arkllys. Toks vyras da vieną amžiną katorgą galėtų pakelt...

Vienok draugai pilnomis abejonės akimis į jį žiurėjo. Negalimas daiktas, kad toks silpnutis, jokios pagalbos negaunąs, vaikas galėtų pakelt ilgus kalėjimo metus. Iš kitos kameros įduot taip-pat nieko negalima. Tik slapta šį-tą įduodavo, kas kartą pasirengę už tai į karcerį eit... Ne, tie kalėjimo murai greitai iščiulps iš jo paskutinius syvus ir nuvargs ten, kur jau daugelį nuvarė.

Ilgai nereikėjo laukt. Vieną dieną nusiminęs draugas beldžia kaimynui:

—Pas Romaną kraujo pasirodė... Visai nusilpęs—pacit nebegali...

Draugas buvo aišku, kad tai jau galo pradžia. Neramumo debesiais apsiniaukė jų veidas. Išnyko paprastas juokavimas. Visiems buvo aišku, kad giltinė jau galanda savo dalgį ir neužilgo pakirs vieną iš jų artimųjų. Kieno paskui bus eilė?

Pradėjo nerimastis kankinti ir Romaną. Jis taip norėjo gyvent, o dabar matė, kaip juodoji negalė vis labiau ir labiau ima jį į savo glėbį, spaudžia prie šaltos krutinės ir rodo:

—Va, ten tavo vieta, ten pasilsis, amžinas pasilsis...

Rodė į kryžiais ir kryželiais apsetus kapus, kurie čia pat ties kalėjimo siena gulėjo ir, kaip tas smakas devynagalvis, kasdien laukė savo aukų. Ten, nuošaliai, geltonų medinių kryželių visa giraitė—tai kalinių skyrius. Ir numirę jie atskirti nuo kitų, kad savo nedorybių baisybėmis neišgąsdintų ramiųjų gyventojų.

Seniau Romanas, kad-ir uždrausta buvo, nuolat verždavosi prie lango. Per dieną kartais po kelis kartus jį valydamo, kad galėtų, augštyn užlėpęs, per maziuką atidaromą langelį įtraukt į plautius tyro laukų oro ir pasigėrėt plačia laukų platumą, kuri mirgėjo anapus kalėjimo sienos. Dabar nuolat jam stovi akyse kapų paveikslas. Brr... kaip ten šalta, neįauku! Romanas pradėjo bijotis ir prisitrinti prie lango, kad tas paveikslas da kartą nesužeistų jo akių.

Ir naktimis jisai pradėjo nerimaut, blaškytis ir nervingai retžiais čerskint. Visas pasaulis jam dabar atgriso. Ir su draugu Jonu kartais susivaidydavo, norint tas visa darė, kad tik pagalbū susirinkt Romanui ir išblaskius jo juodašias mintis...

Vieną dieną atėjusis aniolas sargas liepė Romanui susirinkt savo daiktus—į ligoninę gabesją. Ir Romanas, ir Jonas nujautė, kad jau jiedu daugiau nebeapsimatys. Tyliai, gilaus skausmo pilnais veidais, rinko daiktus. Jonas viską atidavė Romanui, ką tik galėjo. Tas nenorėjo imt.

—Man neilgam bereikės,—sako—o tu da turi gyventi... Aš esiu va tenai; nes pasilsį rasiu, o tu da ilgas, ilgus metus kankisiesi... Pasilik sau...

Bet Jonas dėjo ir Romanas nebeprisitaravo. Da pora minučių—storos kameros durys atsidarė ir Romanui liepė eit. Silpnomis savo rankomis jis apsikabino Jono kaklą, prispaudė jį prie sukepusių savo lupų ir vos girdimu balsu pasakė:

—Sudiev, Jonai! Nėpyk... Atleisk man, kad aš kartais susivaldyt nebegalėjau... Atiduok paskutinį sudiev draugams... Jau mes daugiau nebeapsimatysim...

Karčios ašaros, nusirito per jo veidą. Jis išėjo —ir jau nebesugrįžo.

NAUJOJI GADYNĖ.

(Skiriu LSS. žurnalui.)

Lavonais karžygių takai mūsų grįsti, Ir žemė, ir saulė pablanko nuo kraujo. Džysiau-gi, o darbo galiunai, į kovą! Narsiau žengkim priekin į rytmetį naują!

Vergų prislėgtųjų Turės žuti kančios, Nuo rankų retžiais jau krinta. Tuoj aušra ims brėkšti, Perlų rasas trėkšti, Naujoji Gadyne jau švinta!

Gadyne laiminga, džiaugsmiais stebulinga, Gyvenimą tverianti naują, Gabenanti žemei šviesius, grazius rytus, Be sielvarto, ašarų, kraujo.

Kalėjimų sienos Turės sutrupėti, Baudživos dienas atgyveno; Naujai aušrai šviečiant Viskas eis į kapą.

Kas tik prietaranga ir sena. Idėjų jaunųjų žydėjimo laikas, Žmonijos pavasaris brangus, Jau artinas liaudžiai barstydamas laimę, Giedrėja miglotasai dangus.

Iš'ilgusie laisvės Vergai-žmonės kyla, Ką ašarų pietumis minta. O saulė skaisčioji/ Jau sveikina šilą,— Naujoji Gadyne jau švinta!

Liudas Ašara.

APŽVALGA

NAUJ. GADYNĖS N 2. Jis jau išėjo. Jo turinys: 1. Gyvenamųjų momentų; 2. Gai-vint ar laidot antrąjį Tarptautinę, P. Grigaičio; 3. Iš Lietuvos s.-d. istorijos, V. Kapsuko, Rapolo II, V. ir Severino; 4. Ar mokslas ir dailė partysiški, C. A. Hermano; 5. 1914-16 m. ir proletariato šventė, Z. Angariečio; 6. Iš Lietuvos moterų judėjimo, V. Kapsuko; 7. Valsytinė apšaukimo klausimu, J. B. Smelstoriaus; 8. Prasikaltėlis (vaizdo pradžia), Žemaitės; 9. Kas girdėt pasaulį; 10. Amerikos lietuvių judėjimas. Be to yra 4 įdomūs paveikslai. Kai-kas jau buvo sustatyta, bet ne-tilpo del vietos stokos: J. B. S. eilių vertimas iš Byrono, Pa-braizos satyros poema apie Pittsburgo seimus, iš Socialis-tų Tarptautinės, knygu apžval-ga, L. S. D. P. skyrius, ir kit-kas. Tai įvyko delto, kad iškar-to truko medžiagos, o paskui buvo perdaug. Bėgama is klau-simais kalba du pirmuoju strai-psniu, d. Angariečio straipsnis ir apžvalga. Su d. Grigaičio straipsniu apie s.-d. krizį ir In-ternacionalą mes negalime su-tikt. Tikimės, kad artimiausio-se numeruose tilps tuo klau-simu kitos srovės straipsnių. Šiaip šitas numeris įdomesnis, negu N 1, ir technika geresnė, norint trukumų da yra. Tiki-mės, kad ateityje jie bus praša-linti. Nuodugnios kritikos lau-kiamė nuo kitų draugų.

LAIKRAŠTIJOS DIRVO-NUOSE.

P-o Rimkos "Jaunosios Lie-tuvos" N 4 jau bus tuo tarpu paskutinis numeris. Sakosi lai-kiniai esą priversti sustabdyti. Tai jau antras jo laikraštis mi-rė: "Pažvalga" ir "Jaunoji Lie-tuva".

"Dilgėlės" sustojęėjusios. Jų vietoje eis mėnesinė "Tiesa". Iš Skotijos, Bellshill, pradėjo eiti mėnesinis satyros bei juokų laikraštis "Rimbas". Jį leidžia tam tikra pažangiųjų darbinin-kų bendrovė (yra 57 nariai). Jo kaina metams 4 šilingai, pusei metų — 2 š. Adresas: "Rimbas", 3 Hunter St., Bellshill, Scot-land.

Buvusieji škotiečiai turėtų ne-uzmiršti sau "Rimbu" pasi-kiesti. "Rimbu" gavę gal greičiau atsimis ir apie savo pasiza-dėjimus išvažiuojant į Ameriką visokiais budais remt "Rank-pelnį", kuriam be Amerikos draugų patarėjimo labai sunku išgyvent.

IR JIS KRITIKUOJA!

Kuomet karo su Meksika pa-vojus ant plauko kybojo, Kemė-šio "Darbininkas" nieko daugiau nemokėjo pasakyti savo skaity-tojams, kaip "įsigykite po porą extra čeverykų". Dabar, kuomet tas pavojus laikinai praėjo, ir jis dedasi ką-nors veikęs ju debesiams prašalinti ir da kar-tą akmenį meta į socialistus. Tai, girdi, jo giriama Amerikos Darbo Federacija tai padariusi, kad karas neįvyko. Gi stipriosios Europos socialistų organizacijos ką padarė? — klausia jis ir at-sako: "Kai Europoje emė nau-kstis dangus, emė artintis bai-siausia audra, tai ten nebuvo daroma jokių konferencijų, dar-bininkų vadai vienos šalies ne-kvietė kitos šalies vadus tary-bon". Ir iš to daro išvadą: "Čia ir matome pilną netikumą socialistiškų organizacijų, neti-kumą jų vadovų... Darbininkų organizavimasi mažai gero ir daug blogo padarys, jei jis eis socialistiškais keliais". Ir gria-panašias organizacijas, kaip Darbo Federacija, tai yra uni-jos, žinoma, pirmojo vietoj sta-to saviškes juozapines organiza-cijas. Mes ir nepelkiamė šita-me atsitikime Darbo Federaci-

jos veikimo, bet turime da kar-tą pabriežti "teisybę mylinčio" Kemėšio darbą. Ar jis taip nie-ko nežino apie tuos dalykus, a-pie kuriuos rašo, ar sąmoningai melagingas paskalas leidžia, ra-šydamas, kad socialistai prieš karą nė nemėginę susieit, kad jį prašalintų? O Tarptautinio So-cialistų Biuro Brusselsyje (Bel-gijoje) posėdis! o nutarimas tuoj sušaukt Paryžių extra tarptau-tinį socialistų kongresą! o da-bartinės dargi kariaujančių kra-lis (vaizdo pradžia), Žemaitės; (Cimmervalde ir Kintalėj!) Ir čia, Amerikoje, ar ne Socialistų Partija daugiausia veiklumo pa-rodė, šaukdama darbininkų mi-nias eiti prieš karą? Kokios lie-tuvių organizacijos prieš jį grie-žtai stoji, kuomet Juozapo or-ganas rašė apie poros extra če-verykų įsigijimą? Ar tai ne LSS-buvo? Unijos, žinoma, geras da-lykas, norint vietos unijos turi daug trukumų. Vienok jei Kemėšis unijas augštybėn kelia, kad juo labiau pasmerkus so-cialistus, tai ar ne daug blogiau elgėsi ir elgiasi ikišiol Europos darbininkų unijos, negu socialis-tų partijos? Tik tos iš unijų pradėjo atsikvošėti, kur daugiau intakos turi socialistai. O Vo-kietijos katalikų darbininkų są-junga — ji, kaip ir visa katali-kų partija, ikišiol garbina karą ir porą čeverykų težino.

NENORI APSILEISTI.

"Vien. Liet." nenori nusileist Juozapui ir "metodologijos dak-tarui" — tai ne naujiena. Ir ta senutė pasakoja, kad Vokie-tijos s.-d. pirmiausia esą tauti-ninkai, "prancuzai socialistai vi-si kaip vienas stoji ginti savo tėvynę", o Italijos socialistai "eina išvien su jezuitais". Taip rašo "V. L." N 28 ir "LSS" ne-žinojimo to dalyko, apie kurį ra-šo, ar savo sąmoningų žmonių klaidumu nenori senute jau-niesiems apsileisti. Italijos so-cialistų partija oficialiai dalyva-va abiejose Cimmervaldo-Kin-talės konferencijose; jos vyriausio organo redaktorius d. Serrati yra kairysis socialistas, o mu-sų senutė pasodino juos į jezui-tų vežimą! Vyručiai, pirma ne-gu apie ką-nors rašysit, pasi-stengkit bent kiek susipažinti su rašomuoju dalyku, nes ir jusų pačių skaitytojai pradės žiūrėti į jus, kaip į seną bobą, visokiomis paskalomis mintan-čią. Ir jezuitų tėvą Vladimirą (koks keistas vardas?) Ledo-chovskį gal jus Vokietijai atiduosit, nes jis jai priklauso, o ne Rusijai, kaip jus sakote.

P. RIMKA.

"A. Rimka — tai žodis, kuris nesistoją kunu. A. Rimka — tai kunas, kuris eina prieš savo žodžius. Tai girnos, kurios smul-kiai sumala orą, o grūdus cie-lus išmeta. Jis žodžiais, raštais — demokratas per visas lopus, ne per pusę; jis tvarkos mylėto-jas, jos aiškintojas ir apgynėjas — žodžiais ją ginąs, ne dar-bais... Jis visą demokratiškumą giria, net socializmo nepelkia (tik jau per šliupo teleskopą žiuri į jį kur ten už Neptuno planetos), bet darbais, tai visą demokratiškumą be gėdos min-džioja, ir trypdamas vėl giria demokratiškumą". Tokią puikią atestaciją jam duoda d. J. Bal-trušaitis "Nauj." N 163. P. Rim-kai nuraminti mes da pridursi-me, kad žodžiais jis taip-pat didžiausias klerikalų priešinin-kas, o darbais jį talkininkas. Aišku, kad tarp p. Rimkos ir Širvydo kompanijos mes matome didelio skirtumo: anų žo-džiai ir darbai nesiskiria. Be to p. Rimka dabar panašią rolę lošia, kaip kad yra lošęs p. Širvydas, kuomet emė savo glo-bon įvairius "liaudininkus", "socialistus - revoliucionierius",

"maksimilistus" ir kitus. Tuomet p. Širvydas buvo mums pa-vojingesnis, negu dabar. Taip-pat ir p. Rimka dabar pavojin-gesnis, negu p. Širvydas: p. S. aiškus — jis nebesuvadžios siek-tiek pražirusių darbininkų, o p. Rimka ar Šliupas da gali su-vadžioti. Tai delko mums rei-čia su tokiais žmonėmis kuola-biausia kovot.

I. W. W. IR KLERIKALAI.

Seniai jau mums teko paste-bėti, kad I. W. W. lietuvių sky-rius yra labai susigiminiavęs su tautininkais: net jų organo re-daktorius balansuoja tarp "Darb. Balso" ir "Lietuvos". Dabar pasirodo jie taip-pat, kaip tautininkai, ir klerikalams ne-gali nepaspausti rankos: ištisus straipsnius deda apie Lietuvos klerikalų draugijų stiprinimą, gauda paskalas (pats p. J. Lau-kis pripažįsta tai) ir jomis peni-savo skaitytojus (N 28). Su-gauti vienur, lekia kitur. Sugau-ti, kad tai yra melas, buk Bulo-ta gaunąs po 25 dol. dienai, nau-jų paskalų skelbia: esą Bulotai pažadėti tie \$25 dienai ne da-bar, jam po Ameriką bevažinė-jant, bet Europon sugrįžus ir stojus prie aukų dalinimo dar-bo. Kovai su socialistais semia argumentų net iš klerikalų gat-vės lapelio "Draugo". Ką pasak-tyti apie tokį "darbininkų" laik-raštį, kuris panašiai elgiasi? Ne-jaugi I. W. W. darbininkai nė-ra tam priešingi?

"NAUJENOS" PATENKIN-TOS...

Jos patenkintos, kad mes "stengiamės praveisti liniją tarp savo kritikos ir dešiniųjų užsi-puldinėjimų" ant Bulotos. Bet kuomet mes savo kritiką jungė-m su dešiniųjų užsi-puldinėjimai? Argi "Nauj." neatšimena, kad visai del ko kito ejo tarp musų polemika?

"LAISVĖ". IR "SOCIALDE-MOKRATAS"

Laisvės N 57 sakosi, kad "Socialdemokratas" duodas jai vėjo už jos "drasumą savo nuo-mones turėti". Da kartą peržiūrė-jome mes "S-d-to" N 6-8 ir niekur nieko panašaus nerado-me. Greičiau ten buvo jį kriti-kuojama del savo nuomonių ne-pastovumo ir delto, kad mato Internacjonalui pavojų visai ne tarp tų, kurie "nušvilpė Cim-mervaldo konferenciją", o tarp kraštutinių kairiųjų internacio-nalistų, kurie esą "nejaucia jo-kios atsakomybės už žodžius ir pasielgimus" — tai Rusijos s.-d. didžiama ir kiti kairieji "ekstremistai", kuriuos dabar visur į kalėjimus gruda, nejaucia jo-kios atsakomybės! Kai-kame mes galime nesutikti su tais kairiaisiais, bet juo labiau nega-lime sutikt su panašiais "Lais-vės" jų smerkimais. Kas intere-nuojasi tais dalykais, patariame nusipirkti "Socialdemokrato" N 6-8. O apie draugų rusų "So-cialdemokrato" N 54-55 mes da turėsime progos pakalbėt.

DRAUGŲ ATYDŽIAI.

Kad geriau galėtume pažinti įvairias socialistų sroves, reikia skaityt ir kitomis kalbomis so-cialistų literatūrą. Tarp musų draugų yra nemaža mokančių rusų kalbą, kuria yra labai tu-riningos ir įdomios s.-d. literatū-ros. Su ja reikėtų musų drau-gams geriau susipažint. "Kovos" Administracija apsiima patarpi-ninkaut, je kas norėtų jos gau-ti. Tik iškalno "reikia žinoti, kiek kokių laikraščių parsišiuž-dint. Užtat prašome pranešti, kas ko nori, ir pinigų atsiųsti. Parsišiuždsime s.-d. dienraštį iš Paryžiaus "Naše Slovo" (kai-na mėnesiui 40 centų, 3 mėne-siams — 1 dol. 10c., pusei me-tų 2 dol.). S.-d. didžiūmos orga-no "Socialdemokrato" ir mažū-mos "Izvestija" pavieniųjų nūme-rių kaina 3 centai. Reikia užsi-mokėt už kelis numerius.

Iš Socialistų Tarptautinės

FINIOS SOCIALISTŲ LAI-MĖJIMAS.

Finjos seiman išrinkta 105 socialistų atstovai, jų tarpe 9 motės. Visų gi buržuazijos partijų istovų kartu išrinkta 95 atstovai. Pirmą sykį istorijoje socialistai gauna absoliučią bal-sų džiūmą seime. 1907 m. jie turėj 80 savo atstovų, antruose rinkimuose — 83, paskui — 85 — tuomet po trijų dienų jis bu-vo pėistas; bet nauji rinkimai davė 90 socialistų, dabar — 105! Už juos balsuoja ypatingai skaitlingi miesto ir lauko darbi-ninka ir smulkieji nuomininkai. Pastuosius norėjo caro val-džia papirkt, žadėdama jiems padėt žemės nusipirkt 25 mi-lionus markių, bet nesidavė su-viliot ir vėl balsavo už socialis-tus.

Vieok negalima tikėtis, kad jau šinių įvyks socializmo tvarkė. Nekalbant jau apie ką ki-ta, reikia atsimint, kad ji, nors ir turi autonomiją, bet ji yra caro naguse; ir ne seimas ten vies-pataua, o "caro" senatas, ku-rio gilva yra caro paskirtas ge-neralgubernatorius. Ir caras pasirūpys, kad finų seimas "per-toli enuklystų" linkui socializ-mo, arba tuojaus jį išvaikys, kaip au ne vieną išvaikė, socialis-tų atstovus sukis į kalėjimus arba Sibirian ištremis. Taip elg-tis su finų seimu caras juk yra paprastas.

Draugai finai turės vesti kov-ą dviejuose frontuose: prieš savo krašto buržuaziją ir prieš caro valdžią, kuri kėsina si Fin-nijai išplėsti paskutines auton-o-mijos liekanas. Jau ji seniai stengiasi ten savo teismus įves-ti, nori imti finus į Rusijos ka-riuomenę...

Rusų buržuazija ir skverbiasi į Finijos pramoniją. Caro val-džia, suprantama, paturi rusų buržuaziją, net kartais darbinin-kaus, kaip pavyzdys, ir lenkų ir lengviau galėtų ten įlisti. Bet finų socialistai nesiduoda savęs pasigauti caro intrigų meškerei. Jie žino savo pareigas abiejuose frontuose.

Delė Finijos autonomijos ne-paliečiamybės jie dargi daug at-kakliai kovoja, negu buržuazi-ja, ne žino, kiek daug nusto-ty, jei caro valdžia ten įsivieš-patautų. Tarp buržuazijos jau seniai yra caro valdžios pataiku-ny, tarp socialistų to nėra. Ka-pitalistų dalis jau žiuri į caro valdžią su pasitikėjimu, kad ji išgelbėsiant juos iš tos "rau-donosios macies" rankų. Užtat socialistai jau atkakliau su jais kovoja. Socialistų laimėjimas tai yra ne kas kita, kaip plačių dar-bininkų ir darbininkų minijų pripažinimas griežtos socialistų taktikoje kovoj su caro valdžia ir buržuazija. Ne tauteis vienybė ten socialistai skelbia, o kovą; ir, tuo želiu eidami, jie laimėjo, norint prieš juos susispietė vi-sos kito partijos. Tai geras mums pavyzdys ir geras perser-gėjimas jems, kurie nuolat lai-doja socialistus.

SVEICARIJOS JAUNIEJI.

Paryžias "Naše Slovo" rašo, kad Sveicarijioje, Liucernos apylenkė, buvo jaunųjų socialistų suvažiavimas. Dalyvavo apie 2,000 vaikų ir merginų. Iš Ciuricho atėjo specialis trauki-nys iš 18 vagonų, pilnas šven-tadieniais dabužiais pasipušu-sių jaunų darbininkų ir darbi-ninkų. Liucerne jie sustoję ir eiles ir nuėj per miestą, iškė-lus raudonas vėliavas ir plaka-tus su antaū: "Proletarija ne-turi tėvynės, kurią ji galėtų gint". Vieias patriotas šoko į minią, nardamas nuplėst pla-katą, bet įepavyko. Išėjo iš miesto, paccrė mitingą, kuria-me pasveikio Sveicarijos jau-nuosius Vokietijos jaunųjų so-cialistų atsavas d. Meicencen-berg. Kitą dieną, dainuodami

Internacionalą, suvažiavusieji nuvyko dviem laivais į Flueln. Ištolo išgirdę Internacjonalo gaidą, ošte susirinko daug vo-kiečių kareivių, kurie yra pa-siūsti ten gydytis. Vienas jau-nųjų prakalbėjo į juos ir pabaigė savo kalbą šauksmu: "Te-gyvuoją Lybknecht'as!" Karei-viai pritarė tam ir ilgai mosavo skarelėmis besitolinant laivui.

SOCIALISTŲ PARTIJOS PLATFORMOS PROJEKTAS.

Siomis dienomis Pildomasis Soc. Partijos Kom-tas paskelbė partijos platformos projektą 1916 metams. Kadangi jis la-bai ilgas, užima apie puslapį pa-prasto laikraščio, tai čia tik trumpai paminėsime jos turinį; iš-tiso vertimo nedarau da ir to-del, kad platforma reikės išver-siti ir išleisti lapelio formoje, ka-dau jau ji bus priimta visuotino narių balsavimo.

Platforma prasideda šiais žo-džiais: "Sukuryje didžiausio krizio ir kruvinausios kovos, kokią tik istorija atmena, Socialistų Partija, patvirtina savo prisirišimą prie tarptautinės brolybės principų, visavietinės taikos ir pramonės demokratijos".

Toliaus platformos projekte nurodoma, kad dabartinį karą iššaukė kapitalistų interesai, ieškantys svetimų rinkų užgrie-bimo ir kad to karo audra pala-ngvėle ritasi ir Amerikon. So-cialistų Partija pasmerkia visokius vyliungius šauksmus de-lei "prisirengimo", nes mums yra reikalingas tiktais toks vi-suomeninis prisirengimas, ku-ri reikią geresnius gyvenimi-butus, geresnį išsilavinimą, ge-resnį gyvenimą abelnai.

Įvykinti santaiką jau ir da-bar galima, tik reikia: Naikinti visas priimtas prie-mones, vartojamas didinimui karių ir valdžios armijos ir laivyno galybės.

Atimti iš vieno žmogaus — prezidento galę vesti užsienų politiką ir pavesti ją kongre-sui. Teisę paskelbti karą pavesti visos šalies žmonių visuotinam balsavimui.

Panaikinti vadinamą Monroe doktriną (mokymą). Duoti nepriklausomybę Fili-pinų salų gyventojams. Sušaukti visų neutralių (ne-kariaujančių) valstijų atstovų kongresą ir išdirbti planus įvy-kdymui Europos taikos.

Visi kiti naujosios platformos projekto reikalavimai mažne to-kie-pat, kaip ir senesnėje plat-formoje, kurią musų draugai jau matė lietuvių kalboj pereinais metais.

Prie didžiūmos platformos projekto yra mažumos ptais-ymas, kuris išrodo kiek radikalesnis.

Pilnas platformos projektas bus išsiuntinėtas visoms kuopoms ir jis reikės nubalsuoti bėgyje 60 dienų.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

IŠ DARBININKŲ JU-DĖJIMO

NEW YORKO SIUVĖJŲ KONFERENCIJA SU SAM-DYTOJAIMS.

30,000 streikerių "piketuoja". New York. — Iš 60,000 New Yorko siuvimo darbininkų 30,000 "piketuoja"—saugoja dirbtu-ves nuo straiklausių. Tuo tarpu eina samdytojų ir darbininkų atstovų konferenci-ja, kurioj tariamasi delėi strei-ko baigimo. Nė samdytojai, nė streikeriai nenori nusileisti. Streikerių rei-kalus atstovauja Amerikos Dar-bo Federacijos prezidentas Gompers, d. Morris Hillquit ir streikerių komitetas.

Paskiausi pranešimai sakė, kad samdytojai atmetė darbininkų reikalavimus ir konfere-cija išsiskirstė.

12,000 CEMENTO DARBI-NINKŲ STREIKUOJA.

Pašaukta milicija. Lasalle, Ill. — Susitrukdavo 12,000 šio miesto ir Oglesby ce-mento darbininkų, tuojaus pa-šaukta trys skyriniai milicijos streikui "tvarkyti".

Buvo streikerių susirėmim-su policija ir milicija. Unijos vadai sako, kad pati policija ty-čia surengusi muštynes su stre-keriais, norėdama dar daugiau milicijos gauti sau pagalbon.

Kompanijos negali gauti streiklausių. Tat iš Chicago atsigabeno savo ofisų darbinin-kų ir pardavėjų, kurie band-uzimti streikininkų vietas.

Minimose cemento dirbtuvė dirbo beveik vieni lenkai, lietu-viai ir italai. Darbo diena tęsė-vo 11 iki 18 valandų. Mokam-buvo po 15—17c valandai. Pa-tums laiko nebuvo duodama. Cementuotomis rankomis, pa-ziurintieji mašinas, darbininkai turėjo ir pietus valgyti. Bos-ziauriai išnaudodavo tuos an-ly kalbos nemokančius ateiva-reikalavdavo iš jų kysių ir mo-kesčio už darbo davimą; sena-sius darbininkus pavarydavo kad gavus daugiau mokesčio už darbo davimą naujiemsiems, tt. ir tt.

Kelis metus tose cement dirbtuvėse padirbus, darbinin-kas paprastai suseraga džiova.

GATVEKARIŲ DARBININKŲ PERSEKIOJIMAS CO-LUMBUSE.

Columbus, Ohio, gatvekar darbininkai nusprendė susior-gnizavę į uniją. Gatvekarų ko-panija susitarė su policija nele-ti jiems organizuotis. Policija pradėjo areštuoti kiekvieną un-jos organizuotoją ir kiekvieną darbininką, kuris tik bandė vie-sai kalbėti apie gatvekarų dar-bininkų organizavimą. Visos svetainės buvo darbininkams uždarytos, visi susirinkimai gy-tvėse išvaikyti. Atvažiausias iš kitur unijos organizuotojų buvo be "warranto" į kalėjim-nugrusti. Visi miesto laikraš-čiai nė pusiau lupų neprastant apie policijos daromus pogro-mus.

Pagalios, atvažiavo pats A-merikos Darbo Federacijos pre-zidentas, S. Gompers. Jis draug su kitais darbininkų vadais ap-skundė policiją Ohio valstijos gubernatoriui ir išėmė iš teism-"injunction" prieš policiją. In-junction nupeikia policiją už in-džio laisvės ir organizavimos teisų mindžiojimą ir įsako, kad policija daugiau netrukdyt rami-ųjų darbininkų prakalbą nē su-sirinkimų.

VALDŽIA PAIMSANTI GE-LEŽINKELIUS STREIKO METU.

St. Louis, Mo. — Suvienyt Valstijų Darbo Skyriaus komisionierius J. J. Keegan tvirtina, kad Suvienytų Valstijų valdžia paimsianti geležinkelius savo rankosna, kaip tik tų geležinke-lių darbininkai paskelbsią vi-suotiną streiką. Valdžia turė-sianti gelbėti šalį nuo bado, je-keris neišvengiamai atsitiktų, je-geležinkeliai sustotų veikę.

ŠNIPINĖJA GELEŽINKELIŲ DARBININKUS.

Harrisburg, Pa. — Geležinke-lių kompanijų šnipai pradėjo šnipinėti, kurie geležinkelių dar-bininkai balsuoja už 8 valandų darbo dieną, o kurie liekasi "š-tikimi". Varu verčia darbinin-kus sakyti, kas kaip balsavo, nesakantiems grumoja pavary-mė iš darbo. Vieną darbininką, kuris agitavo kitus balsuoti už 8 val. darbo dieną, jau buvo pa-važ; bet kai kiti darbininkai pagrasino streiku, tai vėl jį dar-ban priėmė.

Moteru Skyrius.

KORESPONDENCIJOS

MOTERŲ BĖGIMAS NUO VYRŲ.

Jeį kada moteriai vyro-despoto jungas pasidaro nepavelkamas ir ji pabęga, tai vyras griebsi josios ieškoti.

Savo žmonos paveikslą nusiučia į laikraštį atspausdinti, kad žmonių akyse kuolabiau siai ją pažemintus. O jeigu dar ji kelis dolerius pabėgdama pasiima, tai dar ją per laikraštį apvagina. Nežiūri, kad ji, dirbdama vyro namuose, gal simtą sykių tiek yra uždirbusi. Už suieškojimą arba pranešimą, kur ji yra, dar jis ir keletą dolerių pinigų žada.

Brolau! Geriaus tuos kelis dolerius pašvęsk savo švietimuisi, nusipirk gerų knygų, užsirašyk pirmievių laikraščius; gal nors tiek suprasi, kad tu neturėji moteries draugės, bet tik vergę, kurią tavo žiaurus žodžiai vertė drebėti iš baimės. Jinai, po tavo stogu gyvendama ir tau tarnaudama, negavo nieko kito, kaip keiksmų, niekinimų. Nusiiramink! ir kai prablaivėsi, tai suprasi, kad tavo pati apeleido tave todėl, kad tavęs nemylėjo. Ir kas-gi gali mylėti žiaurumą?

Nekalbu čia apie tokią moterį, kuri vyras guodoja ir gerai užlaiko. Jeigu tokia pabęga, tai dažnai ir vienas ir kitas yra kiek kaltas. Vienok jautri moteriškė dažnai gali vyrą apeleisti, kad jis varžo jos liuosybę, neleidžia jai niekur išeiti. Pažinau vieną moterį, kuri labai mylėjo šviestis, skaityti laikraščius, prigulėti moterų draugijoms, užjautė moterų balsavimui ir t. t. Na, o jis tam griežtai priešinosi, vis kartojo, kad moteriai nieko daugiau nereikia, kaip tik butą prižiūrėti, jam valgyti gaminti, vienu žodžiu, tik ištikimai jam tarnauti, ir viskas.

Į moterų draugiją savo žmonai jis neleido įsirasyti. Girdi, jeigu ten eisi, tai turėsimės skirtis. Ir per kelis metus tokio gyvenimo kartais atsieina skirtis. Delko? Nagi, delto, kad ji vergiška neklusė.

Gal kas sakys, kad mažai tokių atsitikimų yra? Bet jeigu ir mažai porų persiskiria, tai kartu gyvenant, didžiausias nesutikimas viešpatauja, ginčai išmėtinėjimai, barniai. Ar toks gyvenimas daug skiriasi nuo pragaro? Ona M. Čepaičiūtė.

DAUGPATYSTĖS SUMANYMAI FRANCUZIJŲ.

Francuzijoje prieš karą buvo mada kuomaziausia vaikų gimdyti arba ir visai negimdyti. Buvo plačiai paplitusios gimdymo kontroliavimo draugijos. Ir tą judėjimą daugiausia rėmė "proto aristokrata".

Dabar, po dviejų metų karo, dalykas krypta priešingon pusėn. Ta pati "proto aristokrata" jau agituoja gimdyti kuodaugiausia kudikių. Nėgana to: reikalauja, kad francuzų vyrams po karui būtų leista: vesti po kelias moteris, kad tik greičiau priauginus naujų piliečių vietoj karo laukuose žuvusiųjų.

Je sako, daugelyj vietų po karui vienam sveikam vyrui likusių po 10 merginų ir našlių. Jei kiekvienas vyras vestų tik po vieną moterį ir augintų net po šešetą vaikų, tai ir taip reiktų daugelio metų, kol Francuzija galėtų vėl įgyti tiek gyventojų, kiek jų turėjo prieš karą. Kitaip, Francuzijai gresiaš pramoninis ir politinis puolimas.

Tuli francuzų laikraščiai, labiausia paryžiškis "Rappel" varo agitaciją už daugpatystę. J. P. M.

KAS BUS SU LAIKRAŠČIU?

Ar ne perlėtai dirba draugės? Ar ne per daug vilkina? Žiūrėkit, ir vėl Škotijos draugės apylenks?

SO. BOSTON, MASS.

Socialistų piknikas pavyko. Liepos 7 d. Labdarių svetainėje "Gabija" surengė koncertą ir prakalbas. Kalbėjo trys kalbėtojai: J. B. Smelstorius, J. Adomavičius ir S. Vitaitis.

Dainavo ir sbiuku griežė keli "Gabijos" pavieniai nariai ir visas "Gabijos" choras. Viskas pusėtinai pavyko; publikos irgi buvo nemažai.

Liepos 8 d. "Caledonia Grove" darže buvo piknikas, surengtas trijų susijungusių socialistų kuopų (So. Bostono, Cambridge'aus ir Brightono).

Piknikas, nors antru atvejų surengtas, galima sakyti, nusisekė, vienok ir šysyk be lietaus neapsiėjo. Publikos privaziavo apie 400, ir uždarbio kuopoms liks apie \$50.00; žmonių buvo iš gana tolimų apylenkių, k. t. iš Lowell, Mass., Norwood, Mass., Montello, Mass. ir kt. Jaunimas gana prisišoko. Visi buvo patenkinti, nes buvo įvairių užkandžių ir nesvaiginamų gėrimų. Taip-pat vieta puiki ir patogi, tik 5c vaziavimo karu ir arti prie daržo priveža. Patarina išanksto paimti tą pačią vietą ir ateinantiems metams. Raulinaitis.

NEW KENSINGTON, PA.

Liepos 9 d. lietuviai turėjo gražiam sodne pikniką. Publikos buvo nemažai, linksmosios puikiai. Tarp dainų, žaismių, bėgiojimų ir lenktynių gausiai pirkto saldžių gėrimų ir užkandžių. Nemažai išparduota socialistų knygelių, kurių kituose lietuviškuose piknikuose beveik nė nepardavinėja. LSS. 151 kuopai siek-tiek liks pelso.

Nors gražiai new kensingtoniečiai linksminosi, bet jų vaikinių negalima pagirt — nemandagus su merginomis dantys, įsikandę cigaretes, taip švaistėsi, kad ne vienai merginai žėruojanciais pelenais pradegino jakutę. Matyt, vaikinai nė merginų "nekerina".

Verti papeikimo ir patys pikniko rengėjai. Pačiam smagume pikniko nustojo pardavinėję gardumynus, netekę, o blogiausia, — pavargę ir negalėję daugiau atgabend. Toki karšti vyrai, neruotai, tik rėkia, kad nė svečiai pasišnekėt su jais negalėjo. Kur nepavargęs žmonės! Jie dirba, kits po 16 valandų į dieną, o parėję iš darbo, nusidirbę, vakarais raides renka ir spausdina savo rankomis plakatus ir "lončekius". Suprantama, kad prie šitokio rengimo ir, dirbant ne savo darba, turi pavargti. Užtai spausdintųjų darbininkai lai pasportauja be darbo! J. Brazauskas.

IŠ ARGENTINOS.

Mine Los Condores Sst. Concaran, F. C. P.

Laisvai mąstantiam žmogui čia sunku gyventi. "Kovoj" tilpo žinutė, trumpai pažyminti liudną vietos lietuvių gyvenimą, jų negražius darbus: girtuokliavimą, kaziriavimą ir peštnes. Toji žinia pilnai teisinga. Laikraščių ar knygų mūsų lietuviams neužsimink, nes išgirsi: "ciicilike, vagie".

Man regis, nereikėtų rustauti už tą teisingą žinutę, nereikėtų tartis susijęs smulkėse, kad reikia sumušti, kas tą žinutę rasė ir užspuldinėti ant nekaltų žmonių.

Meskite netikusius darbus, tuomet negirdėsite ir tokių žinių apie save. Ir aš su jumis.

NEW KENSINGTON, PA.

Tuli "pirmieviai" ir socialistai užsimanė įsitaisyti sekmadienio karčema, kuri atnešianti vienoką, rojų, meilę, linksmybę.

Sekmadienio karčema rengti iniciatyvą jau buvo peršaldyta, bet, blaivesniems darbininkams pasipriešinus, sekmadienis neįvyko. Užtat šį savaitį jau tikrai įsitaisysia gėrimų bažnyčia.

FITCHBURG, MASS.

Birželio 29 d. vietinių Socialistų Komitetas surengė prakalbas gatvėje. Prakalbos rengta užprotestavimui prieš rengiamą Amerikos su-Mexika karą. Kalbėjo garsūs fin kalbėtojas d. P. Nortuva. Visiems suprantamai išaiškino karų priežastį. J. P. Strusaa.

HAVERHILL, MASS.

Didvyriai! Socialistai čia da šiek-tiek kruta. Jaunimas gi tik moka automobiliuose važinėti, kiti vėl taip sau paunksniauja ir viskas pas mus apmirę. Korespondencijų iš čia nesimat.

Vietos lietuviai Lawrence socialistus šmeizija, kaip įmanydami, girdi: "durniai ir gana, keli tik išmintingi". Jų vardus pasako; o kiti tai, "durni" ir viskas.

Ponuliai, aš Lawrence socialistus pažįstu gerai. Aš drįstu jusų viešai paklausti: "Kas yra durniai ir delko jus jutos vadinate durniais"?

Aš neužstoju ir neginu Lawrence'o socialistų nuo jusų šmeizimų: jie patys gali geriau parodyt jums teisybę, bet kad jie negirdi, kaip jus purvondami juos, didžiuojates, tad priiverstas esu sudrausti. Jei nepaliausit taip bauriai šmeizė, busiu priverstas jus įvardinti laikraštyj. Lietuviai.

DETROIT, MICH.

L. D. L. D. kuopa su "Detroit" pastaruoju metu turėjo daug visokių "devyngalvių". Iš visai "begalvių" draugijų priviso, kad jau nebegalima nei suskaiityt. Bet Liet. Darb. Lit. Dr. tik birželio 25 d. susitvėrė.

Reikia pridurti, kad tikurie vyrukai pasirodė esą pėsingiai tai draugijai. Jie net tvirtino, kad tai esanti Pruseikos ir Co. draugija. Tie priešininkai tai yra TMD. ir Detroito "Teisybės Jieškotojų" nariai. (Tie "Teis. Jieš.", kurių atsisaukimąs neseniai tilpo "Laisvėje"). Mat, turbūt, jiems nepatinka, kad tą draugiją socialistai kontroliuoja, o ne tautininkai ar kolie laisvamaniai. Belaisvis.

NEWARK, N. J.

Tautos darbą pavertė murzinos politikos įrankiu.

Šmet sukanka 250 metų nuo Newarko įkūrimo. Miestas tas sukaktuves nutarė iškilmingai apvaikščioti. Papuošė didžiausias gatves elektrikinėmis lemputėmis, pastatė ant kampų piliorius su įvairiais užrašais ir ant didžiųjų namų iškabino istoriškus paveikslus. Prie to dar užkviėtė visas tautas, kad kiekviena pasiskirtų sau vieną dieną ir surengtų parodą. Viskas taip įkūnyta. Parodos prasidėjo nuo 1 d. gegužės ir trauksis iki rugsėjo mėn. Beveik nėra tos dienos, kad nebūtų kokios-nors parodos. Lietuvius taipgi užkviėtė. Na, ir ką daryti? Valiai visi rengties prie parodos, kad pasirodyti, jog ir lietuvių tauta gyvuoja, o ypatingai, labiausiai yra nukentėjusi dabartinėj Europos katastrofėj.

Prasideda draugijų konferencijos. N. L. D. Sąryšis, susidedantis iš pirmieviškų 8-ųjų draugijų, taipgi išrenka delegatus ir pasiūnia į klerikalų konferenciją, kad dirbtų išvien be skirtumo pažvalę. Klerikalų lyderiai Sąryšio nepripažįsta ir jo delegatų nepima. Taip dalykams stovint, Sąryšis pasil-

ko tame dalyke nuošaliai. Klerikalai griebėsi už darbo. Pirmiausia įsitaisė savo tautišką vėliavą. Vėliava padaryta iš baltos ir mėlynos drobės, ant vienos pusės šv. Kazio paveikslas, iš antros pusės žingvaikis. Nešventinta taipgi negali būti, nes ne "vožna" — reikia šventinti. Sukvėčia visas draugijas karunos pašventiniman ir išrenka 20 porų kuopų, bet bekariumenės taipgi negali apsiieiti, nes šv. Kazimieras juk buvo lenkų karalius. Užkvičia lenkų sokolus, kurie pribuna su karabinais ir kitokiais "zbrajais" — su pilna amunicija, ir stoja į pirmas eiles, lydi bažnyčion gatvėmis, pasirodydami svetimtaučiams, jog lietuviai šventina savo tautišką vėliavą. Netik svetimtaučiai negalėjo atskirti, kad čia lietuvių paroda, bet net ir patys lietuviai tą parodą palaikė už lenkų parodą. Klerikalai pamatė, kad jie, neprimdami didžiausių ir tvirtiausių progresyvių draugijų, negalės savo murzinos politikos varyti, nes neturės žmonių. Pradėjo varyti agitaciją po apylenkių miestus, neva prisidengdami tautos obalsiais, buk čia, girdi, tautos darbas ir dabar tas svarbiausias momentas, kuomet lietuviai gali pasirodyti egzistuojančia tauta. Kai-kurių miestų dr-jos pritarė, bet kitos vis teiravosi, kodėl nedalyvauja Newarko progresyvės draugijos. Na, ir, žinoma, daliniai tas jiems kenkė. Paleido visokius melus prieš pirmievių draugijas, buk tos draugijos esą socialistų rankose ir socialistai nenorį su jais dalyvauti, todėl, kad jie (klerikalai) nesutikė tą apvaikščiujimą atlikti po raudona socialistų vėliava.

Argi reikia didesnio melo ir didesnių melagių?

Jie nedavė Sąryšio delegatams nė kojų sušilti inešus pas juos. Ir jie dabar drįsta meluoti, buk Sąryšio delegatai reikalavo to apvaikščiujimo po socialistų vėliava!!! Jau čia klerikalų melas peržengė žmoniškumo ribas. Nėgana to, 11 d. birž. surrenka apie pusę tuzino vaikėžų, tokių, kurie griežia gatvėse "six and eleven" ir "uzorderiavo" rapijonus iš bažnyčios ir tie vaikėžai turėjo kalbėti. Na, ir kalbėjo, kad dar Newark'as, kaip stovi tokių prakalbų neturėjo ir ilgai jų neužmiršt...

Kp. Korespondentas.

NEWARK, N. J.

Naujas "mokslnčius" mūsų rajone.

Daugeliui yra žinoma, kokiū budu prasišalino kunigas Staknevičius su parapijos turtu iš Newark, N. J. Dabar-gi, praslinkus keletui metų, tas mokytojas pagrįžo į Newark'ą, tik sakoma, jau apsiskelbė ne kunigu, o daktaru. Jei St. ir kunigautų, juk Dobuzinskis vietos nežiulis, jukol neprisipils pilnų kišenų skambučių. Bet ne tame svarba, kad St. pagrįžo, o svarba, po kokiū veju jis stovės ir prie ko jis glausis. Atbalsis skamba, kad kun. Staknevičius laikysias lietuvių kolonijose eilę "mokslnčių" pamokslų. Galbut, St. pasėkėjai jau siulė net progresyvių organizacijom paimti jį oratorium. Jo pažiuros, tuom tarpu, neaiškios, kokios yra sklaidžiamos apylenkės žmonėse. Daugumas sako, kun. St. dabar busias daktaru, kiti sako, kad busias vietininku kun. Dembskio. Nesupaisysi! Pagyvensime — pamatysime.

But aš savo mintis norėčiau perduoti mūsų liaudžiai — draugams darbininkams, proletarū klesai, kad mes su tuom nauju "mokslnčiu" neapsiviltume. Pirm, negu leisime tą "mokslnčių" ant savo pagrindų kalbėti į darbo žmones, turime pažinti jo pažiuras, kiek jis darbininkų reikalams yra ištikimas.

Šį persergėjimą padariau visuomenėi ne tam, kad St. apšmeizti ar kit-ką jam prikaišioti, o tam, kad mes, darbininkai, pirmo visko pažintume jo idealą. Pertankiai visokių "geradėjų" apvilti mes tampame.

D. P. Pilka, LSS. IV Raj. sekr.

SAN FRANCISCO, CAL.

SLA. kuopos parama "Nauj. Gadynei". Visuotiname SLA. 106 kp. susirinkime 1-7-16 m. buvo svarstoma apie pradėjusį eiti žurnalą "N. Gadyne". Susirinkusie nariai išreiškė "N. G." savo linkėjimus kuodidžiausias pasekmės, kaipo žurnalui skiriamam gildenimui taip prakinių klausimų.

Mūsų kuopa susitvėrė vos keli mėnesiai atgal, ir, patiems tebesitvarkant, negalima buvo daug parenti žurnalą. Tuom tarpu siunčiame \$6.00, už kuriuos malonėkite siųsti mūsų nariams žurnalą.

Neabejojame, kad ir kitų kuopų SLA. prenumeruos sau žurnalą. Už SLA. 106 kp. sekr. K. Norkus.

SMULKIOSNAUJIENOS

Brooklyn, N. Y.

LSS. 19 kp. 9 liepos turėjo žalumunuose diskusijų. Diskusuota tema: "Kodel LSS. 19 kp. nariai atšalę veikime". Diskusijoms daug įvairumų suteikė drgg. Pruseikos ir Sukio prakalbos. Abelnas diskusijų įspudis: duot kiekvienam draugui darbo, tai ir bus visi veiklūs. J. Jakimavičius.

Angliakasių nuoskauda.

Des Moines, Iowa. — 29 liepos angliakasiai, kurių dirba apie 1000 smenų tokiose kasyklose, kur daugiau akmenų, negu anglių, pareikalavo, kad kompanija mokėtų už akmenis. Vietoj užmokėsčio, visi angliakasiai tapo nubausti po \$6.00. Biednas maineris.

Mt Carmel, Pa.

7 d. liepos vietos klebonas surengė prakalbas. Kalbėjo koks tai "Juozapo Darbininkų susaidės" org-rius Sinavičius. Žinoma, pirmiausioj vietoj buvo socializmo niekinimas ir socialistų šmeizimas. Ir šitoki tai žmonės skelbiasi darbininkų užtarėjais. Šalin juos nuo progreso kelio! A. S.

Exeter Boro, Pa.

3 gegužio čia mirė Fel. Zagarauskas; jaunas, čia gimęs lietuvis, Lietuvos Sunų Dr-jos narys, kuris savo pavyzdingu elgimuisi buvo gerbiamas vietos žmonių. Laidotuvės buvo labai iškilmingos: angly ir lietuvių (L. S. D.), prie kurių prigulėjo, nusamdė 20 karietų; 3 karietos vienas tik geles vežino. J. Greblikas.

Sajungos Reikalai.

PILD. KOM. TARIMAS 8.

Remdamasis tuom, kad LSS. įstaigos jau kelis tarimus priėmė delei d. V. Kapsuko pakvietimo į "Kovos" Redakciją ir kad praitas LSS. suvaziavimas liepė LSS. įstaigoms jį į "Kovos" Redakciją pakviesti, — dabar, atvykus jam Amerikon, aš duodu įnešimą pakviesti jį į "Kovos" Redakciją ir pasiulyti \$25 savaitei.

Kadangi d. V. Kapsukas apsiima ir LSS. agitacijos reikalais pavazinėti, tad jo alga susidės iš tų pinigų, kurie nutarta keliaujančiam organizatoriui ir "Kovos" bendradarbiams mokėti.

J. Sukys, J. A. Bekampis, J. V. Straus-Stalioraitis, J. P. Raulinaitis, P. Galskis.

Nuo LSS. Sekretoriaus.

Šis tarimas atsiėjo žymiai trumpinti, nes du kart ejo per P. K-tą ir buvo labai ilgas. Delei aiškumo, iš tolimesnių P. K. narių susirašinėjimų, čionai paminiu tiek: "Kovą" de facto dabar redaguoja du redaktoriai — d. Vidikas ir d. Kapsukas. Svarbesniuose reikaluose sprendžia didžiama kolektyvės redakcijos balsų, susitildančios iš d. Vidiko, Kapsuko ir Kurkulio Abelnai d. Kurkulis dirbs administracijos darbą ir prižiūrės "Naujają Gadyne". J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

SAJUNGOS DIRVA.

Monessen, Pa., atsinaujino LSS. 116 kp. iš 10 narių. Visi energiški draugai. Valdybon įėjo: org. K. Kupris, prot. sekr. B. Kirstukas, fin. sekr. M. Bavecienė, izd. J. Stočkienė. Manoma, kuopa gyvuos ir augs.

Homestead, Pa., atsinaujino 88 kp. iš 5 narių. Sekretorium išrinktas mūsų senas draugas K. Kašeta. Pittsburgho apylenkė pradeda atgyti. Taip ir reikia.

Agitacijai Washingtono valstijoj koviečiai padarė pradžią — sudėjo 90c. Pasistengkite, draugai, kad pabaigoje šio mėnesio jau būtų 90 dolerių. Kiekviename kuopos susirinkime, šiaip susiejime, išvaziavimuose-piknikuose ir kur tik galima, — rinkime dešimtukus. Patys aukokime. Tie dešimtukai gali atnešti didelę naudą mūsų organizacijai. Jei kas turi atliekamą dolerį, — dar geriau. Sukruksime, nes laiko neperdaugiasiai turime. O Washingtono valstijos draugams mes privalonejame padėti skleisti socializmo evangeliją tarpe tenykčių darbininkų.

Čia temykite. "Raudonoji sa-

vaitej" jau pasizadėjo kalbėti šie drgg.: M. Akelaitis, iš Norwood, Mass.; galės kalbėti tris syk: subatoj ir du kart nedėlioj. Vieta — Mass., Conn. ar Maine valstijoje.

V. Andriulevičius, iš Akron, O.; galės kalbėti ištisą savaitę, Ohio valstijoje, arba kad ir kitur;

F. J. Bagočius, iš So. Boston, Mass., galės kalbėti ištisą savaitę. Apylenkė — bile kur, išskiriant IX Rajoną.

T. L. Dundulis, iš Westville, Ill. galės kalbėti ištisą savaitę. Apylenkė — bile kur.

K. Gugis, iš Chicago, Ill., keletą dienų Chicagos apylenkėje.

C. A. Herman, iš New York, N. Y., jeigu New Yorko apylenkėje (IV Rajone), galės kalbėti kas vakaras; jeigu prisieitų išvaziuoti į Scrantono, Philadelphia's apylenkė ar į Conn. valstiją, tai galėtų kalbėti tik subatoj ir nedėlioj, tai yra 4 ir 5 d. lapkričio.

J. Jukelis, iš New York, N. Y., New Yorko apylenkėje galėtų kalbėti kad ir kas vakaras. Į tolimesnes apylenkes galės išvaziuoti tik 9 d. spalio ir 4 ir 5 lapkričio.

V. Kapsukas, iš Philadelphia's, Pa., galės kalbėti daugiausiai 3 dienas. Apylenkė — Maryland ir West Virginia valstijos.

S. Michelsonas, iš So. Boston, Mass., porą vakarų Bostono apylenkėje (d. Michelsonas išspradžios, delei laiko stokos, buvo atsisakęs, bet vėliau d. Bagočius pranešė, kad iš privatinio pasikalbėjimo patyrė, kad d. M. galės porą vakarų pakalbėti).

J. Neviackas, iš Brooklyn, N. Y., visą savaitę. Apylenkė — Mass. arba Conn. valstijos.

A. Petraitis, Chicago, Ill., keletą vakarų Chicagos, o jeigu, laikas pavelys, tai ir tolimesnėse apylenkėse.

L. Pruseika, iš Brooklyn, N. Y., apie 3 prakalbas.

J. B. Smelstorius, iš So. Boston, Mass., tuo tarpu dar neuztikrina, kad visą savaitę galės, bet darys, kiek galės. Apylenkė — Mass. valstija arba Shenandoah-Minersville apylenkė (Pa.)

J. V. Stalioraitis (Straus), iš Bridgeport, Conn., galės kalbėti visą savaitę. Apylenkė — Pittsburgho arba Scrantono (Pa.) arba Mass. valstija.

J. V. Stilson, iš Philadelphia, Pa., galės pasakyti 5 prakalbas bėgyje visos savaitės. Apylenkė — bile kur.

K. Vidikas, iš Philadelphia, Pa., galės kalbėti porą vakarų Philadelphia apylenkė.

Taigi ikišiol pasizadėjusių laike "Raudonosios Savaitės" pasidarbuoti draugų kalbėtojų jau turime 17. Kuopos jau dabar gali pradėti rengtiesi prie prakalbų, del kalbėtojus ir išlygų susižinodamos su LSS. sekretorium. Mes, draugai, laike šios "R. S." negalime pasikakinti surengimu prakalbų vien pas save; mes turime surengti prakalbų ir visose tose vietose, kur apstus lietuvių darbininkų burelis gyvena, bet tarp jų da nėra kuopos. Todėl reikia rengti prakalbas visose vietose.

Visų mūsų idėjai užjauciančių, bet gyvenančių tose vietose, kur nėra kuopos, šiūomi prašoma pasidarbuoti, kad laike "R. S." būtų galima jus miesteliuose surengti prakalbų ir sutverti kuopų. Šiais metais visi tikri darbininkai privalo įtempti visas savo pajegas organizacijos stiprinimui; juo daugiau turėsimė kuopų, juo daugiau bus veikiančių žmonių, juo daugiau tarp darbininkų tikrosios apšvietos bus galima paskleisti, juo daugiau klesinės sąmonės miniose bus galima atbudinti, juo daugiau įgysime kareivių už naują gyvenimą.

Reikia neužmiršti ir to, kad šįmet visos šalies viršinių rinkimai. "Raudonoji Savaitė" kaip tik ir įvyks prieš pačius rinkimus. Mes turime prieiti prie minios, turime jai išaiškinti visus šiandieninius svarbiuosius mūsų gyvenimo klausimus, turime nutraukti nuo veidų kaukes visiems darbo minios multintojams iš demokratų, republikonų ir kitų šios tvarkos palaikytojų pusės; turime nušviesti tas pozicijas, kurias šiandien užima mūsų vadinamieji tautininkai ir klerikalai link lietuvių darbininkų abelnai ir šios šalies darbininkų ypatingai. Pagalios, ir tai svarbiausia, — mes turime supazindinti minias su socializmo mokslu. Perta! ne tik prakalbos reikalingos, bet ir sistematiskas literatūros skleidimas, lapelių dalinimas, socialistų laikraščių užrašinėjimas.

Mes taipgi privalome išanksto apmąstyti apie rinkimų aukų ir pavartojimą kitų tinkamų priemonių įgijimui pinigų passtatymui LSS. namo.

Pagalios, dar žodis draugams kalbėtojams. Iki šiol į sekretorius užkvietimą atsiliepė tik 17 draugų. O kur kiti? Draugai, meldžiu Jus, duokite šio kiur ar tokius atsakymus, nes mums laikas labai brangus. Taipgi visi tie draugai, kurie gali kalbėti, o nuo sekretorius negavo užkvietimų, — lai atsiliepia. Aš juk visų narių nepažįstu, gal but užmiršau pakviesti net ir žinomus mūsų draugus kalbėtojus. Bet tas, jeigu ir butų, padaryta, tai ne su noru, galėjo but užmiršta. Visi draugai, kurie gali laike "R. S." pasidarbuoti prakalbotis, — patys atsiliepkite. Cia negali buti jokios siauros ambicijos; cia yra darbas organizacijos labui ir kiekvienas galintis pasidarbuoti privalo, jeigu delei vienos ar kitos priezasties jis nebuvo pakviestas, pats apsiereikti, — nes tai kiekvieno pareiga.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

PARTIJOS DIRVA.

1912 m. rinkimuose Socialistų Partijos kandidatai gavo 901,062 balsus; taigi dusykt tiek, kaip 1908 m. Šįmet turėtų gauti 1,800,000 balsų. Ir gaus, jeigu tik dirbsime. Siųskime kuodaugiasia dešimtukų. Tais dešimtukais partija jau surinko arti \$4,000. Kas daugiau?

Massachusetts valst. kuopoms. Visoms kuopoms valstijos sekretorius išsiuntinėjo vadinamą "state campaign Fund" markių. Jas pardavinėti nariams po 10c. Tie pinigai eis varymui rinkimų agitacijos toj valstijoje. Pirkėjams markes įlipinti į mokesčių knygeles "Special stamps" rubrikoje.

Mūsų kuopų sekretoriai privalo tas markes kuogreiciausiai išparduoti draugams (ir pats po vieną nusipirkti) ir pinigus suražinti valstijos sekretoriui šiuo adresu: James Oneal, 14 Park Sq., Boston.

Įvairios blankos, kurios buvo išsiuntinėtos kuopoms pirmiau, reikia išdalinti nariams ir pritarėjams, kad jie kiek aukotų agitacijai.

Westinghouse, Allegheny pavieto (Pa.) 7 streiko vadovus kapitalistų teismas pagalias namerkė. Fred. H. Merrick'ą nuteisė pusketvirtų metų sunkiems darbams kalėjime; Rudolph Blum'ą, Allegheny pavieto Socialistų Partijos sekretorių, pusantrų metų į kalėjimą; Geo. Zaber'į, H. H. Detweiler'į ir Anna Goldenberg'utę vieniems metams į kalėjimą; A. E. Weston'ą 9 mėnesiams į kalėjimą; S. Tipsick'ą ir M. Essock'ą 6 mėnesiams prie sunkių darbų.

Ir vien už tai, kad jie norėjo pagelbėti streikeriams laimėti jų kovą už duonos kąsnį!

Allegheny pavieto Socialist Partija stengiasi bylą perkelti į augštesnį teismą. Tam reikalinga daug pinigų. Mūsų draugai tai kovai da tesudėjo tik apie 10 dolerių. Siųskite, kiek kas galite, pagalbos tų draugų paliuosavimui. Aukus priima "Kovos" Administracija.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

Kaip įgyti agitacijai pinigų. Nekartą agitacijos išlaidas reikėdavo apdengti pinigais iš kuopos izdo arba paties nariams. LSS. kuopų izdai neperdidžiausi, o nariams net persunko visad mokėti agitacijos bilas.

Chicago socialistai, turbūt, pirmutiniai tą našta pajuto.

Kiek laiko atgal VIII Rajono agitacijos komitetas, svarstydamas budus gauti pinigų ateinantiems rinkimams, sumanė padaryti tam tikras aukoms rinkti knygeles, kurių išplėtas lapelis užima kvitos vietą už gautus pinigus. Tos knygelės susideda iš 35 lapelių: 5 lapeliai po 25c, 10 lapelių po 10c ir 20 lapelių po 5c, sykiu \$3.25. Kiekvienas kuopos narys lengvai surenka \$3.25 su šitų knygelėlių pagalba.

VIII Rajono valdyba padarė pirmą bandymą; pasirodė, kad gerai sekas.

Patartina, kad visos kuopos, norinčios gauti agitacijai pinigų, taip-pat padarytų bandymą su mūsų pagamintomis knygelėmis. Ant lapelių yra užrašas: "Socialist Party Lithuanian Branch Campaign Fund".

Kuopos, norinčios, kad visuomenė padėtų apmokėti rinkimų agitacijos išlaidas, gal naudotis tuo mūsų budu; knygelė galima iš mūsų gauti už 10c.

A. Kairis, VIII Raj. sekr. 3131 Emerald Ave., Chicago, Ill.

ATSISAUKIMAS Į III RAJONO DRAUGUS.
27-toj II Rajono konferencijoje buvo vien balsu nutarta atsi-

šaukti į rajono kuopas ir draugus, kad liuosu noru dėty aukų nusiųsti III Rajono delegatui į 9 LSS. Suvažiavimą.

Draugai! Per 12 metų Sąjungos gyvavimo buvo daug kas nuveikta; bet juo toliau gyvename, juo svarbesnių klausimų mums gyvenimas stato, ypatingai šiuo momentu. 9 LSS. suvažiavimas, be abejonės, turės risti daugelį svarbių klausimų, kurie praeituose suvažiavimuose gal nė padidinti nebuvo. Taigi mes, nepajėgdami siųsti delegatų nuo kuopų, privalome bent vieną delegatą nusiųsti nuo rajono. Tam gi reikia pinigų, kuriems gauti nėra jokių kitų šaltinių, kaip tik rinkti aukų.

Tat, kuopos, rimtai svarstykite dalyką savo susirinkimuose, aukokite iš savo izdo arba darykite rinkliavų; pavieniai nariai, taip-pat neatsilikite.

Visiems aukojant, kad ir ne po daug, vistik susidarytų krūvelė pinigų, kuriais būtų galima apmokėti delegato kelionės lėšas.

Atminkime, draugai, kad kitas suvažiavimas bus tik už kokių dviejų metų po šito. Mes negalime šito suvažiavimo praleisti be savo delegato, jeigu nenorime užsitraukti ant savo rajono sąjungiečių minių panieką.

Aukokime, kiek kas galime, ir aukas tuojuas siųskime "money orderiu", čekių ar registruotu laišku III Rajono izdininko A. Sheirio vardu, o adresuokime fin. sekr. V. Parčevskienei, 809 W. 8th St., McKees Rocks, Pa. Ji įtrauks į knygas ir pasiųs izdininkui A. Sheiriui. III Raj. prot. sekr. J. I. Alexis

VI RAJONO DRAUGŲ DOMAI.
Brangūs draugės ir draugai! Jau prabėgo šių metų 7 mėnesiai, o dar tik dvi kuopos teuzsimokėjo duokles rajono izdui. Atsiminkime, kad ateina prezidento rinkimai; reikės rupintis agitacija, spausdinti lapelių, rengti kalbėtojams maršrutų, o rajono izdas tuščias.

Taigi kuogreiciausia pasiskubinkite visi įmokėti rajonui priklausančius mokesčius.

Draugiškai
VI Rajono fin. sekr.
Zuzana Puišiuūtė.

P. S. Siunčiant pinigus, išpirkite Money Order'į izdininkės K. Jasinskaitės vardu ir Money Order'į arba čekį siųskite tokiu adresu:
Z. Puišiuūtė, 5 Harlem St., Worcester, Mass.

L.D.L.D. Reikalai
L. D. L. D. CENTRO KOMITETO POSĖDIS III. Laikytas Liepos 1 d. 1916. Nutarta: Išleisti šįmet 2 veikalų, butent: "War — What For?" ir "Biliunas, jo gyvenimas ir raštai" (d. V. Kapsuko rašinys); padaryti L. D. L. D. Draugijos gyvenimo apžvalgą; išspausdinti 300 atviručių pakvituoti mokesčiams ir 300 paprastų. Išmokėti d. V. Kapsukui honoraras už rankraščių "Biliunas jo gyvenimas ir raštai", \$150.00.

Prailegint laikas prisirašymui prie L. D. L. D. 3 mėnesiams, butent iki spalio 1 d. 1916 m. Tokiu budu, nauji nariai, prisirašiusieji iki spalio 1 d. 1916, gaus šių metų leidžiamas raštus: "War — What For?" ir "Biliunas, jo gyvenimas ir raštai".

Padaryta šis išėmimas todėl, kad tai pirmas draugijos gyvavimo metas, ir daugelis nežinojo, kad tik iki 1 d. liepos prisirašę tegaua šio meto leidinius. Daugelis suvėlavo prisijust mokesčius.

Užtai, draugės ir draugai, agi-

tuokit kuodaugiasia naujų narių, kurie turės progą gaut du puikiu veikalu, leidžiamu šįmet.
J. Benesevičiūtė, L. D. L. D. Sekr.

SEKRETORĖS PRANESI-MAI.

Naujos kuopos susiorganizavo: 51-na kp. Troy, N. Y., iš 6 narių. Kuopos komitetas: pirm. A. Damijonaitis, sekr. T. Kudrauskas, izd. A. Matulis. Pinigus į centrą atsiuntė. -52 kp. Detroit, Mich. iš 15 narių, susiorganizavo d.P. Jočionio pasidarbavimu. Kuopos komitetas: pirm. P. J. Pabedinskas, izd. M. Masis, sekr. Pr. Jočionis. Pinigus į centrą atsiuntė už 16 narių.

53 kp. Gardner, Mass., iš 18 narių įsikurė d. J. Kavaliausko pasidarbavimu. Kp. komitetas: pirm. M. Vaitiekus, izd. R. Mariš, sekr. A. Ivaškevičius. Pinigus atsiuntė.

54 kp. Elizabeth, N. J., iš 15 narių. Pinigus atsiuntė. Sekr. J. Plungis, 115 Court St., Elizabethport, N. J., Drg. J. Plungis pasidarbavo kuopos įkurimui.

55 kp. Athol, Mass., iš 17 narių. Kp. kom.: pirm. A. Kavlaičia, izd. E. Stručinskaitė, sekr. J. Daubaras, 112 Wellington St., Athol, Mass.

56 kp. Milwaukee, Wis., iš 7 narių. Sekr. S. A. Dementis, 1126 — 24th Ave. Milwaukee, Wis. Pinigai atsiųsti.

L. D. L. D. 46 kp. De Kalb, Ill., atsiuntė pinigus už 44 narius. Tos kuopos pirmininkas rašo: "Pasidžiaugiamė, kad mūsų kuopa susiorganizavo net iš 44 narių, pilnai užsimokėjusių".

Geistina, kad ir kitos kuopos pasistengtų savo narių skaičių didinti. Kp. valdyba: pirm. Ch. Dirsė, sekr. P. Garšva, izd. D. Barauskas. (Drg. C. Dirsė klausin, ka reiškia mokesčių blankos rėmimas: "Už organą". Kadangi ir kitos kuopos gali žingeidaut tuomi, tai paaiškinsiu visoms: Ta rubrika įdėta tam, kad kurie L. D. L. D. nariai nėra sąjungiečiai, o nori turėti L. D. L. D. organą, tai užsimoka L. D. L. D. kuopai prenumeratą. Kuopa tą prensiunčia į centrą, o centras užprenumeruoja tokiam nariui organą "Kovą". Drg. Dirsė pastebė, kad d. P. Garšva daug pasidarbavo įkurimui 46 kuop.

L. D. L. D. 33 kp. S. S. Pittsburgh, Pa., atsiuntė mokeskis už 23 naujus narius. Pirmiau toj kuopoj buvo 19 narių, dabar ji paaugėjo iki 42.

L. D. L. D. 29 kp. Rockford, Ill., atsiuntė mokesčius už 11 naujų narių; 39-ta kp. Scranton, Pa., už 11 narių; 5 kp. Newark, N. J., už 5 naujus narius; 22 kp. Cleveland, O., už 2 nauju narių; 41 kp. Girardville, Pa., už 1 naują narių; 23 kp. New York, N. Y., taip-pat už 1 narių; 8 kp. Cambridge, Mass., už 8 narius; 37 kp. Lawrence, Mass., už 5 naujus narius; 19 kp. Chicago, Ill., už 3 naujus narius; 50 kp. Rochester, N. Y., už 13 narių; 25 kp. Baltimore, Md., už 10 naujų narių; 42 kp. Nashua, N. H., už 1 narių; 47 kp. Wilmerding, Pa., už 13 nauju narių.

Pavieniai įsirašė: J. Kijauskas, J. Banis, Ch. Pitauskas, Ch. Česnauskas. Visi iš Norristown, Pa. Mokestis atsiuntė d. J. Kijauskas.

J. Benesevičiūtė, L. D. L. D. Sekr.

L.D.L.D. C KOM. ADRESAI:
Pirmininkas L. Pruseika, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
Sekretorė J. Benes 1780 St. John's Place, Brooklyn, N. Y.
Izdininkas K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Literatūros Komitetas: K. Vidikas, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
P. Kurkulis, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
A. J. Karalius, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE
S. L. A.
Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.
Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:
A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Komunistu Manifestas

Nauja lietuviškoj kalboj išėjus knygelė. Privalo ją turėti kiekvienas sąjungietis, nes tik "Komunistų Manifestas" yra pamatu Socializmo. Kaina tik 15 c.
Adresuokite:
"KOVA"
229 N. 6 St., Philadelphia, Pa.

KOVOTOJU GIESMES

Antra laida. Knygelėj telpa daugybė gražių eilių ir deklamacijų. Kiekvienas vaikas ar mergina privalo tą knygelę turėti. Kaina tik 15 c.
Reikalaukite tuojau.
"KOVA"
229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

Lietuvių Soc. Sąjungos Žurnalas
'NAUJOJI GADYNĖ'

JAU IŠEJO
Užsirašykite visi ir reikalaukite pirmojo numerio

"NAUJOJI GADYNĖ", tai naujas gyvybės pulsas Amerikos lietuvių darbininkų gyvenime.
"NAUJOJI GADYNĖ" yra leidžiama vien tik del sustiprinimo kliasinio liaudyje susipratimo.
"NAUJOJI GADYNĖ" yra visiems prieinamas ir visiems lygiai indomus ir svarbus mokslo ir žinijos šaltinis, kaip menkai išsilavinusiam darbininkui, taip ir inteligentui.
"NAUJAJĄ GADYNĖ" redaguoja žymiausiai Amerikos lietuvių socialistų rašytojas ir gilus teoretikas drg. P. Grigaitis. Jam artimiausioje pagalba yra kiti žymūs publicistai ir darbininkų vadovai: drg. V. Kapsukas, C. A. Herman, L. Pruseika, J. Baltrušaitis ir Š. Mjchelonas.
"NAUJJI GADYNĖ" turi skyrius iš visų svarbiausių mokslo šakų; gvildena visuomenės klausimus ir plačiai aiškina socializmo mokslo teorijas.
"NAUJOJI GADYNĖ" talpina daug gražių paveikslų, karikatūrų, dailės apysakų, eilių ir uoliai stovi darbo žmonių reikalų sargyboje.
"NAUJOJI GADYNĖ" yra storas, didelio formato, 64 puslapių žurnalas, spausdinamas ant puikiuos popieros ir dailiai techniškai apdirbtas. Nei vienas susipratęs darbininkas neprivalo atsisakyti nuo "NAUJOSIOS GADYNĖS" užsirašymo. Nelaukite, bet užsiprenumeruokite kuogreiciausia!
"NAUJOJI GADYNĖ" kainuoja metams vos tik \$1.50; pusei metų 80c; užsieniuose metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Pavienis numeris 15c. Norintieji "Naująją Gadyne" gauti pasiūrijimui, turi prisijusti už 15c stampų.
Pinigus umai siųskite šitokiu adresu:
"NAUJOJI GADYNĖ"
229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

L. S. S. Viršininkų Adresai

P. K-tas.

J. Sukys, 154-56, Grand St., Brooklyn, N. Y.
 J. V. Stalioraitis, 775 Bank St. Waterbury, Conn.
 J. A. Bekampis, 73 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.
 J. P. Raulinaitis, 377a Broadway, So. Boston, Mass.
 P. Galskis, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
 L. S. Sekretorius, J. V. Stilson, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
 "Kovos" Redaktor, K. Vidikas, 29 No. 6th St., Philadelphia, Pa.
 "Kovos" administratorius, P. Kurkulis, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

Literatūrinis Komitetas:

C. A. Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.
 St. Michelonas, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.
 J. Baltrušaitis, 2029 — 5th Ave., Pittsburgh, Pa.
 Rev. ir Kank. Selpimo Komitetas:
 Pirmšėdis, A. M. Metelionis, 500 So. Clinton St., Collinsville, Ill.
 Sekretorius, J. M. Jasulevičius, 731 Wood St., Philadelphia, Pa.
 Išdėminkas, J. Ramanauskas, 249 S. 4th St., Minersville, Pa.

L. S. S. Rajonų Sekretorių adresai:

I. P. Motiejūnas, 775 Bank St. Waterbury, Conn.
 II. F. Bačkis, 1115 Jackson St., Easton, Pa.
 III. J. I. Alexis, Box 344 N. Diamond St., Pittsburgh, Pa.
 IV. D. Pilka, 242 Wayne St., Jersey City, N. J.
 V. V. Turauskas, 930 W. Coal St., Shenandoah, Pa.
 VI. K. Navickas, 114 Ames St., Montello, Mass.
 VII. K. Genys, Leonard Bldg., Scranton, Pa.
 VIII. A. Kairis, 3131 Emerald Ave., Chicago, Ill.
 X. V. Černiauskas, 1711 E. Matheny Ave., Springfield, Ill.
 XII. J. Dementis, Commercial Hall, Room 28, Valparaiso, Ind.

Veik. Komiteto narių adresai:

I. A. Žilinskas, 809 Bank St., Waterbury, Conn.; J. Stankevičius, 288 Wallace St., New Haven Conn.
 II. R. Merkis, 34 So. 55th St., Philadelphia, Pa.; J. Kulikauskas, 1024 Melon St., Philadelphia, Pa.
 III. J. Maziūka, 1111 Market St., N. S. Pittsburgh, Pa.; J. Daubaras, Box 164, New Kensington, Pa.
 IV. M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.; V. Pačutys, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
 V. J. Vilkelis, 1135 W. Coal St., Shenandoah, Pa.; K. Motuza, 28 S. Merick St., Shenandoah, Pa.

L. S. S. KUOPŲ VIRŠININKŲ ADRESAI

Kuopų sekretoriai, kurių adresai pateiktiniai pagarsinti, arba visai ner, lai tuoj atsišaukia pas Centro Sekretorių.

California.
 39 kuopa Los Angeles, Cal., J. Karvelis, 427 Marguerita Ave. Alhambra, Cal.
Connecticut.
 5 kuopa New Britain, Conn., P. Zimitravičius, 36 Hartford Ave.
 16 kp. Meriden, Conn., P. J. Sušinskas, 114 Pratt St.
 25 kp., Union City, B. Kamaitis, 15 Diamond St.
 27 kuopa New Haven, Conn., A. Barčius, 104 James St.
 34 kuopa Waterbury, Conn., J. Kemešis, 775 Bank St.
 41 kuopa Bridgeport, Conn., F. Simanavičius, 140 South Ave.
 49 kuopa Hartford, Conn., V. Tirva, 17 1/2 Wolcott St.
 145 kuopa Wallingford, Conn., V. T. Jokymas, 137 So. Cherry St.
 186 kuopa Ansonia, Conn., J. Mockaitis, Box 128.
 214 kp. So. Manchester, Conn., I. Pašakarnis, 156 Eldridge St.
 240 kp. Torrington, Conn., V. Gruštas, 86 Washington Ave.
Illinois.
 4 kuopa Chicago, Ill., J. Vikšris, 824 W. 19th St.
 12 kp. Oglesby, Ill., M. Raudonaitis, Box 376.
 18 kuop Collinsville, Ill., L. Zvingilas, 423 So. Aurora St.
 22 kuopa Chicago, Ill., P. Maliorius, 2337 So. Leavitt St.
 23 kuopa Spring Valley, Ill., A. Krajauskas, 429 E. Dakota St.
 26 kuopa Westville, Ill.,

New Jersey.

M. Dundulienė, Lock Box 92 29 kuopa Springfield, Ill.
 V. Černiauskas, 1711 E. Matheny Ave. 57 kuopa Chicago, Ill.
 A. Davydonis, 2449 S. Dearbon St. 63 kuopa Paterson, N. J.
 M. Karosas, Box 88. 73 kuopa W. Frankford, Ill.
 J. M. Gelgaudas, Box 174. 74 kp. Livingston, Ill.
 J. Vaičiulis, Box 191. 75 kp. Rockford, Ill.
 P. G. Aleksynas, 1436—7th Ave. 77 kp. Bendl, Ill.
 J. Karpovich, Box 387. 81 kuopa Chicago, Ill.
 J. Mankevičius, 3247 Emerald Ave. 87 kuopa E. St. Louis, Ill.
 J. N. Simanauskas, 452 Collinsville Ave. 106 kuopa Maryville, Ill.
 J. Jasinskis, Box 183. 123 kuopa Aurora, Ill.
 M. Paulauskas, 394 So. Union St. 128 kuopa Cherry, Ill.
 B. Zolynas, Box 206. 137 kuopa Kensington, Ill.
 J. M. Varekojis, 10561 Michigan Ave. Pullman Sta., Chicago, Ill.
 138 kuopa Cicero, Ill., S. Tverijonas, 1314 So. 49 Ct.
 170 kp. So. Englewood, Ill., J. Naura, 8463 Gilbert Ct.
 174 kuopa Chicago, Ill., A. Spranaitis, 4451 S. Washtenaw av.
 177 kuopa St. Charles, Ill., J. Ragauskas, 545 E. 1st St.
 178 kuopa De Kalb, Ill., Chas. Dirsė, 418 N. 8th St.
 179 kp. Moline, Ill., J. Bieliauskas, 624 — 12th St. A.
 187 kuopa Harrisburg, Ill., A. Lietuvninkas, Box 135. Dorrisville, Ill.

New York.

kuopa Rochester, N. Y., J. Druskis, 70 Lowell St.
 14 kuopa Brooklyn, N. Y., M. Undžienė, 183 Roebling St.
 20 kp. Brooklyn, N. Y., V. Kazluskas, 3917 — 4th Ave.
 43 kuopa Binghamton, N. Y., J. M. Buchinis, 5 Murphy Ave.
 52 kuopa New York, N. Y., A. Plečkaitis, 332 — 29th St. Brooklyn, N. Y.
 83 kp. Brooklyn, N. Y., P. Repečka, 65 Hudson Ave.
 154 kp. Schenectady, N. Y., T. Petkunaitė, 108 Porter St.
 168 kp. Great Neck, N. Y., F. Klatsow, Box 255.
 224 kp. Port Washington, N. Y., T. Purėnaitė, 62 Murray Ave.
Ohio.
 kuopa Cleveland, Ohio, J. Cheseta, 1527 E. 33rd St.
 56 kuopa Youngstown, Ohio, J. S. Mažeika, 121 Fulton St.
 244 kp. Akron, Ohio, B. Užičinas, 595 Edgewood Ave.
 245 kp. Dayton, Ohio, J. Juskevičius, 167 Notre Dame Ave.
Oklahoma.
 243 kp. Hartshorne, Okla., J. Kvetinskas, P. O. Box 541.
Pennsylvania.
 kuopa Philadelphia, Pa., K. Baltrušaitis, 229 N. 6th St.
 kuopa Scranton, Pa., K. Genys, Leonard Bldg.
 kuopa Pittsburgh, Pa., C. Grigas, 104 Park Rd. Ambbridge, Pa.
 8 kp. Donora, Pa., V. Banionis, Box 613.
 kuopa Wilkes Barra, Pa., J. Azys, 21 Brown St.
 5 kuopa Minersville, Pa., A. Merčiūciūtė, 449 North St.
 28 kuopa Shenandoah, Pa., J. Surdokas, 118 N. Chestnut St.
 31 kuopa So. Bethlehem, Pa., J. Murza, 423 Rennig Alley.
 42 kuopa Pittston, Pa., K. Arminas, 186 Johnson St.
 42 kuopa Easton, Pa., F. Vytyrys, 139 So. Bank St.
 46 kuopa Mahanoy City, Pa., E. Jackevičiūtė, 300 E. Centre St.
 50 kuopa McKees Rocks, Pa., Ig. Kazlauskas, Box 63.
 53 kp. St. Clair, Pa., J. Smilgins, Box 389.
 54 kp. Courtney, Pa., D. Lekavičius, Box 138.
 55 kuopa N. S. Pittsburgh, Pa., J. I. Alexis, Box 344, N. Diamond Sta., Pittsburgh, Pa.
 57 kuopa Wilmerding, Pa., P. Mačionis, Box 41.
 68 kuopa Chester, Pa., M. Lukoševičius, 814 E. 4th St.
 79 kuopa Girardville, Pa., J. Staneika, P. O.
 80 kuopa Hazleton, Pa., M. Merkevičienė, 310 E. Dia. Av.
 93 kp. Braddock, Pa., P. Balčikonis, 868 Willow Alley.
 95 kuopa Ashley, Pa., P. Sinkevičius, 15 Rodgers Ave.
 108 kuopa Carnegie, Pa., J. Gataveckas, 109 Cress St.
 117 kuopa East Pittsburgh, Pa., G. Mikalauskas, 1528 Electric Ave.
 151 kuopa New Kensington, Pa., K. Justinavičius, Box 227.
 166 kp. Monessen, Pa., K. Kupris, Box 648, Trust Co.
 233 kuopa, Inkerman, Pa., V. Savickas, 52 Union St.
Washington.
 182 kp. Seattle, Wash., M. Baltrušaitis, 1507a Hill St.
 183 kp. Raymond, Wash., J. Daracūnas, 1136 Cedar St.
 225 kp. Roslyn, Wash., A. Ilgunas, Box 416.
 237 kuopa, Tacoma, Wash., J. G. Bendrick, 1457 E. 26th St.
West Virginia.
 218 kp. Minden, W. Va., S. Labanauskas, Box 138.
Wisconsin.
 58 kuopa Kenosha, Wis., Org. K. Paukštys, 809 Park St.

Indiana.

120 kuopa Valparaiso, Ind., F. Jautakas, 559 Garfield Ave.
 169 kp. Terre Haute, Ind., A. Urbonas, 615 N. 2nd St.
 201 kp. East Chicago, Ind., J. Kolas, 2101 — 137th St.
Iowa.
 160 kp., Des Moines, Iowa, J. P. Shepetis, 501 S. E. 7th St.
 239 kp. Cedar Rapids, Iowa, J. Savickas, 1339 E. Ave. E.
Missouri.
 105 kuopa Lewiston, Me., F. Kaulakis, 50 W. Bates St.
 136 kp. Rumford, Me., J. Kurkietis, 215 Franklin St.
 219 kp. Portland, Me., Al. Haman, Forrest Ave. Terrace.
Maryland.
 14 kuopa Baltimore, Md., S. Butkus, 637 W. Lombard St.
Massachusetts.
 17 kuopa Brockton, Mass., M. D. Tuinila, 22 Broad St.
 40 kuopa Worcester, Mass., S. Bacevičius, 34 Fairmount Ave.
 50 kuopa S. Boston, Mass., P. Solomskas, 28 Broadway
 54 kuopa Lawrence, Mass., M. Stakionis, 99 Willow St.
 67 kuopa Brighton, Mass., J. Karalius, 54 Lincoln Ave.
 71 kuopa Cambridge, Mass., A. A. Levickas, 13 Harrison St.
 85 kp. Hyde Park, Mass., V. Kroll, 1408 Hyde Park Ave.
 86 kuopa Stoughton, Mass., J. N. Neverauskas, Box 184.
 89 kuopa Gardner, Mass., M. M. Jakubonis, 26 Crawford St.
 129 kuopa Bridgewater, Mass., J. Tolivaiša, 234 Plymouth St.
 133 kuopa Norwood, Mass., P. J. Babilas, 12 Austin St.
 134 kuopa W. Fitchburg, Mass., J. Muriniks, 75 Cleghorn St. Fitchburg, Mass.
 144 kuopa Haverhill, Mass., J. Jurkunas, Box 367.
 176 kuopa Taunton, Mass., J. Argurkis, 27 Agricultural Ave.
 203 kp. Lowell, Mass., J. M. Karkutskas, Box 933.
 223 kp. Hudson, Mass., K. Marynavičius, Box 14.
Michigan.
 51 kuopa Grand Rapids, Mich., M. Motiejaitis, 1227 Hamilton St. N. W.
 116 kuopa Detroit, Mich., J. Žilinskas, 720 Milwaukee Ave.
 205 kp. So. Saginaw, Mich., P. Fraieras, 817 Hess St.
 246 kp. Muskegon, Mich., Frances Mack, c/o Steigenga, R. R. 7.
Minnesota.
 242 kp. Minneapolis, Minn., P. Lātvenas, 1816 So. 5th St.
Misouri.
 44 kuopa St. Louis, Mo., J. J. Daujotas, 2237 N. Market St. New Hampshire.
 192 kp. Nashua, N. H., P. Berukštis, 33 High St.

New Jersey.

11 kuopa Newark, N. J., J. Druseika, 393 Walnut St.
 59 kuopa Jersey City, N. J., J. Stanionis, 60 Germania Ave.
 65 kuopa Paterson, N. J., E. Kinder, 126 Lafayette St.
 147 kuopa Elizabeth, N. J., P. Markunas, 115 Court St.
 161 kuopa Kearny, N. J., J. Skliutas, 166 New York Ave. New ark, N. J.

New York.

kuopa Rochester, N. Y., J. Druskis, 70 Lowell St.
 14 kuopa Brooklyn, N. Y., M. Undžienė, 183 Roebling St.
 20 kp. Brooklyn, N. Y., V. Kazluskas, 3917 — 4th Ave.
 43 kuopa Binghamton, N. Y., J. M. Buchinis, 5 Murphy Ave.
 52 kuopa New York, N. Y., A. Plečkaitis, 332 — 29th St. Brooklyn, N. Y.
 83 kp. Brooklyn, N. Y., P. Repečka, 65 Hudson Ave.
 154 kp. Schenectady, N. Y., T. Petkunaitė, 108 Porter St.
 168 kp. Great Neck, N. Y., F. Klatsow, Box 255.
 224 kp. Port Washington, N. Y., T. Purėnaitė, 62 Murray Ave.
Ohio.
 kuopa Cleveland, Ohio, J. Cheseta, 1527 E. 33rd St.
 56 kuopa Youngstown, Ohio, J. S. Mažeika, 121 Fulton St.
 244 kp. Akron, Ohio, B. Užičinas, 595 Edgewood Ave.
 245 kp. Dayton, Ohio, J. Juskevičius, 167 Notre Dame Ave.
Oklahoma.
 243 kp. Hartshorne, Okla., J. Kvetinskas, P. O. Box 541.
Pennsylvania.
 kuopa Philadelphia, Pa., K. Baltrušaitis, 229 N. 6th St.
 kuopa Scranton, Pa., K. Genys, Leonard Bldg.
 kuopa Pittsburgh, Pa., C. Grigas, 104 Park Rd. Ambbridge, Pa.
 8 kp. Donora, Pa., V. Banionis, Box 613.
 kuopa Wilkes Barra, Pa., J. Azys, 21 Brown St.
 5 kuopa Minersville, Pa., A. Merčiūciūtė, 449 North St.
 28 kuopa Shenandoah, Pa., J. Surdokas, 118 N. Chestnut St.
 31 kuopa So. Bethlehem, Pa., J. Murza, 423 Rennig Alley.
 42 kuopa Pittston, Pa., K. Arminas, 186 Johnson St.
 42 kuopa Easton, Pa., F. Vytyrys, 139 So. Bank St.
 46 kuopa Mahanoy City, Pa., E. Jackevičiūtė, 300 E. Centre St.
 50 kuopa McKees Rocks, Pa., Ig. Kazlauskas, Box 63.
 53 kp. St. Clair, Pa., J. Smilgins, Box 389.
 54 kp. Courtney, Pa., D. Lekavičius, Box 138.
 55 kuopa N. S. Pittsburgh, Pa., J. I. Alexis, Box 344, N. Diamond Sta., Pittsburgh, Pa.
 57 kuopa Wilmerding, Pa., P. Mačionis, Box 41.
 68 kuopa Chester, Pa., M. Lukoševičius, 814 E. 4th St.
 79 kuopa Girardville, Pa., J. Staneika, P. O.
 80 kuopa Hazleton, Pa., M. Merkevičienė, 310 E. Dia. Av.
 93 kp. Braddock, Pa., P. Balčikonis, 868 Willow Alley.
 95 kuopa Ashley, Pa., P. Sinkevičius, 15 Rodgers Ave.
 108 kuopa Carnegie, Pa., J. Gataveckas, 109 Cress St.
 117 kuopa East Pittsburgh, Pa., G. Mikalauskas, 1528 Electric Ave.
 151 kuopa New Kensington, Pa., K. Justinavičius, Box 227.
 166 kp. Monessen, Pa., K. Kupris, Box 648, Trust Co.
 233 kuopa, Inkerman, Pa., V. Savickas, 52 Union St.
Washington.
 182 kp. Seattle, Wash., M. Baltrušaitis, 1507a Hill St.
 183 kp. Raymond, Wash., J. Daracūnas, 1136 Cedar St.
 225 kp. Roslyn, Wash., A. Ilgunas, Box 416.
 237 kuopa, Tacoma, Wash., J. G. Bendrick, 1457 E. 26th St.
West Virginia.
 218 kp. Minden, W. Va., S. Labanauskas, Box 138.
Wisconsin.
 58 kuopa Kenosha, Wis., Org. K. Paukštys, 809 Park St.

Indiana.

120 kuopa Valparaiso, Ind., F. Jautakas, 559 Garfield Ave.
 169 kp. Terre Haute, Ind., A. Urbonas, 615 N. 2nd St.
 201 kp. East Chicago, Ind., J. Kolas, 2101 — 137th St.
Iowa.
 160 kp., Des Moines, Iowa, J. P. Shepetis, 501 S. E. 7th St.
 239 kp. Cedar Rapids, Iowa, J. Savickas, 1339 E. Ave. E.
Missouri.
 105 kuopa Lewiston, Me., F. Kaulakis, 50 W. Bates St.
 136 kp. Rumford, Me., J. Kurkietis, 215 Franklin St.
 219 kp. Portland, Me., Al. Haman, Forrest Ave. Terrace.
Maryland.
 14 kuopa Baltimore, Md., S. Butkus, 637 W. Lombard St.
Massachusetts.
 17 kuopa Brockton, Mass., M. D. Tuinila, 22 Broad St.
 40 kuopa Worcester, Mass., S. Bacevičius, 34 Fairmount Ave.
 50 kuopa S. Boston, Mass., P. Solomskas, 28 Broadway
 54 kuopa Lawrence, Mass., M. Stakionis, 99 Willow St.
 67 kuopa Brighton, Mass., J. Karalius, 54 Lincoln Ave.
 71 kuopa Cambridge, Mass., A. A. Levickas, 13 Harrison St.
 85 kp. Hyde Park, Mass., V. Kroll, 1408 Hyde Park Ave.
 86 kuopa Stoughton, Mass., J. N. Neverauskas, Box 184.
 89 kuopa Gardner, Mass., M. M. Jakubonis, 26 Crawford St.
 129 kuopa Bridgewater, Mass., J. Tolivaiša, 234 Plymouth St.
 133 kuopa Norwood, Mass., P. J. Babilas, 12 Austin St.
 134 kuopa W. Fitchburg, Mass., J. Muriniks, 75 Cleghorn St. Fitchburg, Mass.
 144 kuopa Haverhill, Mass., J. Jurkunas, Box 367.
 176 kuopa Taunton, Mass., J. Argurkis, 27 Agricultural Ave.
 203 kp. Lowell, Mass., J. M. Karkutskas, Box 933.
 223 kp. Hudson, Mass., K. Marynavičius, Box 14.
Michigan.
 51 kuopa Grand Rapids, Mich., M. Motiejaitis, 1227 Hamilton St. N. W.
 116 kuopa Detroit, Mich., J. Žilinskas, 720 Milwaukee Ave.
 205 kp. So. Saginaw, Mich., P. Fraieras, 817 Hess St.
 246 kp. Muskegon, Mich., Frances Mack, c/o Steigenga, R. R. 7.
Minnesota.
 242 kp. Minneapolis, Minn., P. Lātvenas, 1816 So. 5th St.
Misouri.
 44 kuopa St. Louis, Mo., J. J. Daujotas, 2237 N. Market St. New Hampshire.
 192 kp. Nashua, N. H., P. Berukštis, 33 High St.

NUSIPIRKITE

Vielesna naudinga Yla už ... \$1.00
 Skurinis dirzas apsaugojimui pinigų ... \$3.00
 Skrynia guminų raidžių ... \$1.00
 Reikalaujanti tų daiktų parašykite pilnus adresus, net ir kokiam pavieie (county). Pinigus reikia prisiųsti registruotame laiške arba Money Orderiu.
 M. M. DOVIDAITIS,
 501 So. Heald St.
 Wilmington, Del.

Geriausias budas dėl itinimo

Neturi stokuoti nei vienam name D-ro Richter'o
PAIN-EXPELLER
 Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas letuvnikus ir visame pasaulyje.
 Tikras tikėtis su pažymėta marke "IKARA"
 25c ir 50c buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo
 F. AD. RICHTER & CO.
 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

STAITAMSTOS PROGA

išmokėti greitai angli kalbos. Amerikoniška mokykla pasekminga mokina per pačią visose dalyse Amerikos ir Kanada ir klesose, diegomis ir vakarais. Čia gali užbaigti grammar ir High schooles kursus. — Graži, iliustruota, su daug aprašymų, knyga yra siunčiama dyka Rasyk, dėl plateninių žinių, jeik ketis mokes prisistatymui knygos. Iškirps priišk kartą si apgarsinimą.
DYKAI
 Amerikoniška Mokykla, 1741 W. 47 St., Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Ar silbka jums plaukai? Ar pradzie jusu plaukai nuo metu? Ar uzikresti kokias nors ne sveikumas ir limpanči je? Ar randas plaukstokas, niešas odos galvos? Ar plinkti bei pradeld plikti? Ar kenkli kas is aukšciau pasakytu ligu, tai stankitis apsaugoti josi. Užsakykite iliustruota knygete jusu pigemta kalba "TEISYBE APIE PLAUKUS."
 Paraišta europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios: Graisybe plauku—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis silnkimo plauku ir žilumas—Kalp užliakyti sveikata ir išauginti plaukus—ir kaip tai i penkius savaites terevi grazius plaukus—211 plaukai.
 Bazzia—ir dekaevnos nuo užnediatu rikti.
 GYDYMAS DYKAI.
 Mes gmlomo portikreni kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulauko silnkimo plauku prašalina plaukstotes ir augina grazius plaukus. Už 10 centu arba krasoa markoms pristutusis sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiuome kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os. N. 1 ir knygete "Teisybe apie plaukus." Ispaukete semiau atspautę kuponą ir siuskte šlaiden. Union Laboratory, Box 542, Union, N. Y. UNION LABORATORY, Box 542, Union, N. Y.
 Sjuoju i dedamas 30 centu del apmokejimo kasta persiutuimo, meldiu išsiusti man toliau jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygete "Teisybe apie plaukus." Ispaukete sykiu kuponą su jusu antrašu.)

Advokatas ir Notarius
K. Kraucziunas
 403 Lyon Building
 SEATTLE, WASH.
 Veda provas asabiskai vistuose suduose. Pribuna į kitas valstijas ant pakvietimo, taip gi duoda patarimus per laiskus.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS!

Neturėsi daugiau kaltuntuotų, rėsyv, krintančių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžių—liguotų plaukų—ko turėtu me visuomet gėdintis, nes tas daro. Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartot mūsų sutaisytus plaukams vaistų "Dermafuga". Geresnių plaukams vaistų už "Dermafuga" nėra! "Dermafuga" padarys ta, kad Tavo plaukai bus tankūs, švelnus ir laikistis! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, plaukai niekad daugiau neslinks. lusi patenkintas savo plaukais! Ne avydek kitų puikiems plaukams, es pats gali turėti dar dailesniul! Reikalaujant prisiųsime Tau pačia visai isbandymui "sampilą". Prisiųsk 10c stampomis persiuntimo ledu, gausi išbandymui dežute "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošūra, uzvardytą: "Puikūs Plaukai".
ARGIL SPECIALTIES CO.,
 Dept. K.,
 P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

Baisenybės Karės Kančių Europoje Bus Užmirštos

Jeigu Jus turėsit ant savo stalo gero vyno, alaus ir kitų gėrimų, kuris pirtas didžiausioj ir geriausioj gėrimų krautuvej.
 Ateikite, mes užganėdinsim jus.

J. CARTUN
 401-3-5 South St., Philadelphia, Pa.

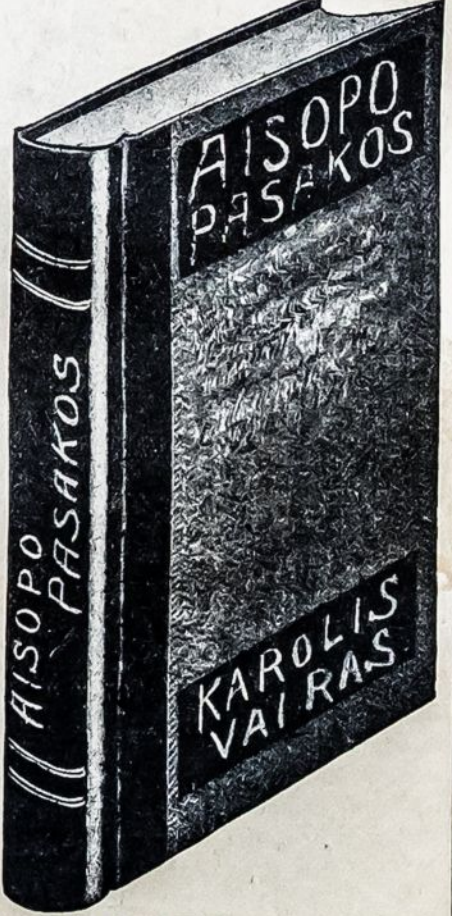
Keyston Telephone Main 66-11.
Dr. Samuel Gordon's
 Dispensary's
 S. W. Cor. 4th & McKeen Streets, Philadelphia, Pa.
 Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas pas ligonį \$1.00. Pasekmingai gydau ligonius jau 10-ti metai.
 Ofiso valandos: Nuo 8 iki 10 ryto, Nuo 7 iki 9 vakaro.

Gera Proga!
 Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
 Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
 Naujas Buda, mokytis rašyti be mokytojo 10c
 Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c
 Viso \$1.60
 Kas atsitys iškirps šita apgarsinimą is "Kovos" ir \$1.00 per money orderi, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.
 P. MIKOLAINIS
 R. F. D.—Route 2, Hudson, N. Y.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA
APTIEKA
 Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gydulioji galit gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o as prisiusiu per expressą.
 K. SIDLAUSKAS
 Aptiekiorius ir Savininkas
 226 Broadway, kamps C Street SOUTH BOSTON, MASS.
 Tel. So. Boston 21014 ir 21013.

"KARDAS"
 Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas
 Pasvęstas naikinimui prietarių ir tamosis is tarpo Lietuvių.
"KARDAS"
 visuomet papuoštas gražiais ir juokingais paveikslais
"Karde" telpa pamokinanti ir juokingi pasiskaitymai
"Kardo" turtingumas is kalno užtikrintas, kadangi "Kardo" redaktorius yra žinomas visuomenės veikėjas ir publicistas Drg. BAGOCIUS. Minėti faktai kalba, jog kiekvieno lietuvio pareiga užsirašyti "Kardą"
 Kaina metams \$1.00 Užrubežyje \$1.25c.
 Pavienis numeris 10c.
 Del pažūrėjimo slunčiam tik tiems, kurie prisluncia 10c.
 Adresuokit šitai: **"KARDAS"**
 149 Millbury St. Worcester, Mass.

AISOPO PASAKOS
 Aisopo Pasakos, tai vienintėlis veikalas lietuvių kalboje. Svarbu ir naudinga kiekvienam jas įsigyti. Tai yra didelė kniga: 360 puslapių su 110 grazių paveiksliu, talpina saviję 301 pasaką. Yra daugybė komentaru. Vignetes specialiskai pritaikintos, net malonu paimti į rankas. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems.
 Aisopo Pasakos yra svarbios netik savo gražumu, bet ir gilia bei labai rimta prasme. Kiekvienam gyvenimo atsitikime, kiekvienam žmogui, kiekvienai žmogaus ydai rasi kuopuikiausius prilyginimus Aisopo Pasakose. Iš jų gali daug ko pasimokinti pats ir pamokinti kitus, nes jose yra neissemiamas šaltinis. Iš jų galima net ir viešose prakalbose pasinaudoti, o ką besakoti apie šiaip draugiškoms pasikalbėjimams, kur mielas svetyrs yra tas, kas moka gražia kalba bei puikiu pasakojimu visų atidžij užimti.
 Papieros viršeliuose \$1.25, audimo aparuose \$1.50.
 Reikalaudami prisiuntimo knigos, išrašyk Money Orderį žemiau padėtu adresu:
 A. B. STRIMAITIS
 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

VIETOS ZINIOS

Drgė J. Držiutė-Kurkulienė, daug veikusi Liet. Soc. Sąjungos II Rajone.

Drg. P. Kurkulis, "Kovos" ir "Naujosios Gdynės" administratorius.

DRG. KURKULIO VESTUVĖS.

Liepos 15 d. d. P. Kurkulis paėmė Philadelphiajį civilį šliu- bą su d. Jule Držiute. Vietoj įvairių tuščių apeigų taismo ir trukšmingų puotų, kurios jokios naudos niekam neatneša, jaunavedžiai padavė visiems nu- sy draugams sektingą pavyzdį: paaukėjo \$20.00 Lietuvos So- cialdemokratų Partijai, kuri da- bar daugiau reikalauja nuo mu- sų pasparties, negu kuomet-nors kitu laiku.

"Kovos" personalo vardu sveikiname jaunąją porą ir iš- tikros širdies linkime jai laimin- gai gyventi ir dirbti darbininkų klesos labui.

PALEISTUVIŲ "ABLAVAS".

Nuo perėjo subatos vakaro policija pradėjo "valyti" miestą nuo slapty paleistuvybės namų, kurių buvo privisę didelė daugy- bė, kurie pagalios jau buvo vir- tē mažne viešais paleistuvių ur- vais.

Ikišiol areštavo 760 tokių na- mų laikytojų, merginų ir vai- kinų, kurie policijai puolė akin, kaipo paleistuviai.

Pakliuvo ir kelios dešimtys lietuvių vyrų ir moterų. Dauge- lis jų pasirodė visai nekaltai a- reštuoti. Bet buvo ir kaltų.

Kuriems kaltė buvo prirodyta, vienai gavo užsimokėti nuo \$10 iki \$500 pabaudos, kiti tapo pa- siųsti kalėjimui nuo dešimties dienų iki pusei metų; dar ki- tiems paskirta parankos nuo keleto šimtų dolerių iki \$1.500.

Pastarųjų tarpe yra pustuzi- nis italy, kurie iš New Yorko buvo čia atvažiuoję žvejoti mer- ginų paleistuvybės namams.

Didžiausias "ablavas" buvo subatos vakare. Policijos veži- mui jau nebeužteko vazioti vi- siems areštuotiems. Tat kokį kieno vežimą ar automobilių policija gatvė nutvėrė, į tokį sodino suimtuosius ir gabeno į policijos nuovadas.

ZODŽIO LAISVĖS VARŽY- MAS.

Policija areštavo dr. M. Ster- ną už prakalbos laikymą prie City Hall ir nubaudė jį \$5. Jis kreipiasi į augštesnįjį teismą, kad nuspręstų, ar policija turi galę žodžio laisvę uždrausti ar ne.

Dr. Stern, savo pažiūromis, stovi arti socialistų. Sterno pusę laiko "single taxer'iai", anarchistai ir socia- listai.

POLICISTAI NUŠOVĖ NE- KALTĄ ŽMOGŲ.

Tulas Buck Tahl susikoliojo su "bartenderiu" viename salie- ne ant Frankford Ave. ir E. Ox- ford gatvės kampo. Bartenderis išstumė jį laukan, bet ir išstum- tas jis dar koliojosi. Atėjo du policistai ir pradėjo jį mušt. Bet jo buta druto. Kumščių kovoj jis, kaip bematant, apsidirbo su policistais ir ėmė bėgti. Polici-

stai jį vytis ir šaudyti. Vieno šu- vis pataikė jam tarp pečių, ir jis krito negyvas.

Nušautasis nebuvo joks krim- inalistas, tik kartais, sugrįžęs iš dirbtuvės, vakare mėgdavo perdaug išsigerti.

"BOMAI" IŠARDĖ KRIAU- CIŲ PIKNIKĄ.

Lietuvių Kriaučių draugija sykiu su I. W. W. siuvėjų uni- ja praeitą subatą turėjo pikni- ką, kuris labai nepavyko, ir tai- ne delei kokios rengėjų kaltės, bet delei policijos neprizuorėji- mo.

Piknikas buvo Pine Grove parke, Gloucester'j, N. J. Prasidėjo nuo 10 valandos ryto ir ėjo gražiai iki kokiai 8 val. vaka- re, t. y. kol per tvorą nepri- lindo amerikonių "bomukų" — ištvirkusių vaikėžų, kurie pra- dėjo kabinėtis prie žmonių ir kelti betvarkę. Kuomet pikniko komitetas liepė jiems kraustyti laukan, o neklusančius norėjo išmesti, tai vaikėžai padarė di- deles muštynes, kuriose, be kitų, buvo sužeisti ir šie Philadelphi- jos lietuviams žinomi žmonės: Zaulys, A. Gaillunas ir Globis.

Prasidėjus muštynėms, di- džiūma lietuvių išbėgiojo, o vai- kėžų dar daugiau prigūžėjo ir susiorganizavo delei muštynių, taip kad, ant galo, lietuvių bu- vo likę kokia 40, o tų bomų daugiau kaip 100.

Piknikui laisnis buvo išimtas iki 11 val. naktį, bet jį turėjo uždaryti 9 val.

Tvarkai daboti buvo tiktai vienas apkemžęs policistas, kur- rio bomeliai visai nepaisė.

KAIP PALEISTUVĖ PAMO- KINO VIENĄ "SPORTĄ."

"Sportai", atsargiau su mergi- nomis!

Tulas sportelis Fr. Kull žio- plinėjo N 7 gatve ties Button- wood. Viena mergina įsilivijo jį vidun, kur buta dviejų vyrų- plėšikų. Juodu "blackjackiais" tą svečią primušė, kišenius iš- kratė ir pabėgo.

Roosevelto ligonbutį dabar jam galvą lopo.

PLĖŠIKAI PRIMUŠĖ ŽMO- GŲ.

Keturi plėšikai nutvėrė kolj- tai G. Youngmaną ant S. 2nd ir Porter gatvių kampo ir taip jam sudaužė galvą, jog jis vargu be- išgys. Plėšikai suimti.

Philadelphijos barzdaskučiai darbininkai laimėjo streiką, ku- rį jie buvo paskelbę delei darbo sekmdieniais. 200 jų bosų da- vė darbininkams pilną sekmdie- nio šventę.

Philadelphijoj kudikių paraly- žium serga jau keturi kudikiai.

Šia savaitę čia mirė 14 žmonių nuo karščių.

NAUJA KNYGA.

Ka tik išėjo iš spaudos Ch. A. Hermano veikalas: "Stebu- klai ar Medicina"? Knygelė tu- ri 66 pusl. Spauda "Kovos". Ka- dangi veikalas ėjo per "Kovą" tad skaitytojai yra apsipazi- nu jo svarbumu. Patariame šį knygelę skaitytojams įsigyti Turinys knygelės labai svarbu susidedantis iš daugybės sky- rių, kurių svarbiausi: Bažnyčią, ir ligos, Bažnyčia ir medicino- mokslas, Pralaimėjimas bažny- čiai, pergalė medicinai.

Veikalą galima išsirašyti per "Kovos" knygyną arba stacia- nuo autoriaus: Ch. A. Herman 140 East 19th St., New York N. Y.

PARSIDUODA

Lietuviška čėverykų krautuvė. Biznis gerai išdirbtas. Pardavimo priežastis: savininkas serga. Kreip- kitės pas

Juoza Zėka, 463 N. 9th St., Philadelphia, Pa.

Nuo Administracijos

ANTRĄ ŽURNALO NUMERĮ IŠLEIDUS.

Antrasai žurnalo numeris pora dienų tapo suvėlintas. Šis pastarasis žurnalo numeris, kaip draugai patys galės pastebėti, yra technikai daug tobulesnis. Šis numeris ir išsavo jau daug mažiau: nepilnus \$300. Mat įvairių pradmenų, kurios reikėjo supirkti 1-am numeriu, nebereikėjo dabar pirkti.

Nors vasara ir karščių metu sunku ką nuveikti, vienok, tikiu, kad Jūs, Draugai, busite malonūs ir šį antrąjį numerį plačiai paskleisti. Platinkite žurnalą, kad jis paskly- tys visose mūsų lietuvių kolonijose kuoplačiausia.

Atski-rų numerių pardavinėjimui galite dar ir dabar gauti.

Turėdami "sampelius" siulykite, kad lietuviai "N. G." skaitytų ir prenumeruotųsi.

Prie progos pastebėsiu draugams: visi, kurie mainote "N. Gdynės" ir "Kovos" adresus vienu žygiu, rašykite permainymą adreso kiekvie- nam laikraščiu ant atskiro lapo. Tas sutaupins administracijai laiką ir nepasidarys klaidų.

Be to pažymiu, kad nepermainiu- siems adreso, kurių "N. Gdynė" dings pačioje, antras numeris dy- kai nebus siunčiamas.

Perėjo N 1 nepermainiusiems ad- resu buvo išsiunčiant antrą sykiu apie 100 eks. Tai gavo laikraščiu- sriadais!

Kurie per savo kaltę "N. Gdynės" negaus, o norės, kad būtų antru sykiu išsiųsta, galės gauti tik prisintę už 15c stampu.

P. Kurkulis, adm.

PAJIESKIJIMAI "KOVOJE" DYKAI.

Daugybė skaitytojų nuolat tei- rausi administracijoj, ar "Kova" savo skaitytojams deda už dyką, pajieskojimus, ar ne?

Siuomi paskelbiu visiems, kad kiekvienam skaitytojui, užsimokėju- siam už metus laiko, pajieskojimas giminių ir pažįstamų "Kovoje" 1 sykį per metus bus talpinamas už dyką.

Siunčiant pajieskojimą reikalinga prisigūsti sykiu ir adreso juostelę po kuria laikraštis gaunamas, kad ne- reikėtų mums po knygas įieškoti, kuris užsimokėjęs, o kuris ne.

P. Kurkulis, adm.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI

SHENANDOAH, PA.—LSS. 28

kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, liepos 23 d., prasidės kaip 7:30 vakare Lietuvių Beno kambariuose, O'Haros name, kamps Oak St. ant Main. Draugai! Malonėkite visi susirinkti, nes turėsime daug naujų dalykų apsarstymui! Taipgi kviečiami ir neprigulintieji kuopai, atsilankyti ir prisirašyti. — Org. K. Motuza.

BROOKLYN, N. Y.—LSS. 19

kp. pusmetinis susirinkimas įvyks 24 d. liepos (Juli), Tautiškame Na- me, 101-2 Grand St., Brooklyn, N. Y., 7:30 val. vak. Draugai, visi ma- lonėkite atsilankyti, nes turim svar- bių reikalų apkalbėt. — Sekr. M. Undzienė.

BRIDGEPORT, CONN.—LSS. 41

kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 23 d. liepos, 9:30 val. ryte. K. Andruskevičiaus sveičia- me. Visi nariai privalo atsilankyti, nes sekantis susirinkimas bus gana įdomus visiems. Susirinkimas bus gana turtingas, nes daug komitetų išduos raportus. Apart to, da pir- mu kart mūsų kuopa girdės skaitan- du trečiųjų teismo nuosprendžiu. Naujas organizatorius nuo šio susi- rinkimo įstos į kuopos komitetą. — Org. V. Pėstinykas.

PIKNIKAS.

kuri rengia LSS. 166 kuopa, Mo- nessen, Pa., atsisub nedėlioj 23 d. liepos, 1916 m. Piknikas bus laiko- mas Courtney sode, Star Mine.

Todel draugai ir draugės malonė- kite atsilankyti į šią minėtą gi- raitę, nes gal daugiaus neturėsim tokios geros progos praleisti links- mai laiką.

Laikė šio susivaziavimo bus dis- kusijos ir tris naudingi išlaimėji- mai. Nuosirdžiai kviečia visus Rengėjai.

LSS. II RAJONO REIKALUOSE.

Gal randasi pas buvusį II-ro Ra- jono sekretorių kokais nors finan- sų sekretoriaus archivas?

Man užėmus vietą, kad galima būtų pasekmingiau toliau darbą va- rtyti ir veikti rajono reikaluose, mel- džiu gražinti archivą sekančiu ad- resu:

F. Vituris, 139 S. Bank St., Easton, Pa.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

"Kovos" nr. 27 š. m. įvyko klai- da, kurią siuomi atitaisau: Nuo LSS. III Rajono smulkių aukų surinkta \$3.75 ne R. ir K. S. Fondui, bet Liet. Soc.-Dem. Partijai ir pusė III Rajonui.

J. Alexis.

AUKOS KANKINIAMS.

Clevelando Liet. Taut. Dainorių Draugija Mirta aukavo politikiems kaliniams \$14.90.

AUKOS PITTSBURGHO DAR- BININKŲ APGYNIMUI.

J. Kalnietis \$1.00
P. Kurkulis 1.00
LSS. 46 kp. iš Mahanoy City, Pa., per E. N. Ješkevičiūtę 5.00
Viso \$7.00

AUKOS AGITACIJAI WASH- INGTONO VALSTIJOJ.

"Kovos" personalas sudėjo 90
St. Griciunas 10
S. Pietaris iš Wilkes Barre, Pa. 50
Viso \$150

EASTON, PA.
F. Bačkis aukavo R. ir K. S. F. 50c.

BRIGHTON, MASS.
LSS. 67 kp. nuo parengto balius pelną aukauja Br. Vargšo moterei \$6.65. Prisiuntė A. Lakačauskas.

Platinkite 'Kovą'

PIRKITE PRENUMERATOS KORTAS!

"Kovos" Administracija vėl pri- spausdino prenumeratos kortų, ku- rios parduoda po 25c viena. Už vieną tokią kortą prenumeratorius gauna per 6 savaites laikraštį "Kovą".

Agentams šios kortos parduoda 5 iš sykio, užmokant iškalno \$1.00, nuo kurių lieka agentui 25c uždar- bio.

Kiekvienas kuopos ir šiaip agentas turi turėti šiu kortų. Su tokia korta jūs galėsite užrašyti "Kovą" ir tokioms ypatoms, kurios nenori ar- ba neišgali iš sykio už visus metus užsimokėti.

Kuopos, rengdamos vakarus ar balius, gali duoti šias kortas prie įžangos tiketų. Pavyzdin, jeigu kas nusiperka įžangos brangiausį tiketą lėšuojanti 50c, gauna prenumeratos kortą už 25c, už kurią eis per 6 sa- vaites "Kovą". Kuopai toki korta kaštuoja tik 20c. Reiškia, viena nuo įžangos tiketo kuopa uždirba 30c, o sykiu kiek tai prisided. prie apšvietos platinimo ir "Kovos" pakėlimo!

Kuopų valdybos turėtų pridaboti savo literatūros agentus, kad kiek- vienas jų turėtų visada pardavinėti šiu kortų.

P. Kurkulis, "Kovos" adm.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikabnt rusškai ir lenkiskai!

Ar skaitei knygą "Moteris ir Socializmas"

Jeji ne, tai skubink nusipirkti ir perskaityti, o žinysi daug naudingų dalykų.

Rosenbaum, SENIAUSIA

Lietuviška Banka Philadelphiajje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausų linijų laivų. Išmains pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša- lies svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelly tikiety.

Pardodama geležinkelly tikety ir visus mietus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

AR JŪS KASDIEN SKAITOTE 'NAUJIENAS'?

DIDĖ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĖ?

Kiekvieną valandą kas nors svarbaus įvyk- sta sviete: — mušiai karės lauke, streikai, žmo- nių sukilimai, mokslo išradimai, atmainos po- litikoje ir t.t.

Kiekvienas inteligentas, kiekvienas apsi- svietęs darbininkas seka tas žinias. Nesekant tų žinių negalima būti apsviestu.

O ar Jūs tas žinias sekate?

Sėkti jas galima skaitant gerą laikraštį. NAUJIENOS, lietuvių dienraštis, kurio savini- kai yra 600 darbininkų, be baimės skelbia teisybę.

NAUJIENOS praneša naujausias ir teisingia- sias naujienas iš karės lauko ir abnėai iš viso pasaulio kasdien.

NAUJIENOS talpina indomius ir naudingus straipsnius.

NAUJIENOS rašo geriausi ir rimčiausi Ame- rikos ir Europos lietuvių rašytojai.

NAUJIENAS veda žmonės baigę universitetus, žinomi visuomenės veikėjai.

Skaitykite NAUJIENAS kiekvieną dieną.

Prenumeratos kaina: Chicagoj (pašta) ir Kanadoj — \$6.00 metams; pusei metų \$3.50. Europoj metams \$7.00; pusei metų \$4.00. Amerikoj metams \$5.00; pusei me- ty \$3.00; trims mėnesiams \$1.75.

Norint užsirašyti "Naujienas" išpildykite žemiau išspausdintą blanką ir pasiųskite ją kartu su pinigais "Naujienoms".

"Naujienos", 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Gerbiami Draugai:

Pridedamas \$..... meldžiu įsišti dienraštį "Naujienas" žemiau paduotu adresu:

.....

Su pagarba,

..... (Parašas)

NAUJIENOS

1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
TELEPHONE CANAL 1506 CABLE, NAUJIENOS-CHICAGO

PATARMĖS MERGINOMS

Apie Lyties Dalykus

PARASE M. H. SANGER

Su paveiklais

LABAI NAUDINGA IR PAMOKANTI KNYGA. Kaina 50c.

Reikalavimus ir pinigų atlykį šios adre- su.

J. STROPUS, 6 Loring St., 56; Boston, Mas.

Pinigus geriausiai siųgt money order, kam tas neparanku, gali siųgt pačios marke- tos.

"Rankpelnis"

Savaitinis laikraštis, kurio savininkas Lietuvių Socialistų Sąjunga.

Įspazintų su tos pačios idėjų, gyvenimo ir šaukimo.

Kaina metams \$2.00.

Adresuokite:

"RANKPELNIS" 70 Main St., Bellshill, Scod.

1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
TELEPHONE CANAL 1506 CABLE, NAUJIENOS-CHICAGO